

Ponedjeljak, 12. decembar 2005.

Svedok Janoš Sel

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, rekli su mi da želite da se obratite Pretresnom veću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da, gospodine Robinson (Robinson), sasvim kratko. S obzirom da sada počinje ovaj zimski prekid rada, kao što dobro znate, ja sam hteo da vas zamolim da mi omogućite da koristeći taj prekid, odem u Moskvu (Moscow) u naučno-medicinski institut "Bakuljev" (The Bakulev Institute) kod akademika profesora Bakerije (Leo Bakerija) iz zdravstvenih razloga. Mene su do sada dva stručnjaka tog instituta pregledali i ja imam potpuno poverenje u taj institut, to je najviša naučno-medicinska ustanova u Rusiji (Russia), ne bi uticalo ni u kom pogledu na vaš program, jer bih ja bio ovde ponovo pre nego što po vašem programu ovaj nastavak počne. Prema tome, zdravstveni su razlozi da mi to omogućite, a ne vidim nikakve smetnje da to vaš program na bilo kakav način poremeti. Eto, najkraće.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ja sam bio dosta fleksibilan kad je reč o vašoj prezentaciji zahteva usmenim putem, jer Pravilnik (Rules of Procedure and Evidence) to dozvoljava i ponekad se na usmeni način može nešto bolje izraziti. Međutim, vi ovde zapravo postavljate zahtev za privremeno puštanje na slobodu, a to treba da dostavite u pisanom obliku. Mislim da vi to dobro znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, gospodine Robinson, pretpostavljam da ono šta ovde kažem usmeno u zapisnik ima isti značaj kao i pismeno obraćanje.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, da bismo uopšte počeli da razmatramo ovaj zahtev, trebalo bi da vi obradite više stvari i to pre nego što počnemo da razmatramo zahtev. Prvo, treba nam zdravstveni izveštaj u vezi sa konkretnim aspektom vašeg zdravstvenog stanja za koje kažete da može na adekvatan način da se leči u Moskvi. Drugo, ovo je zapravo zahtev za privremeno puštanje na slobodu, što znači da uz njega moraju da idu i adekvatne garancije. Vi nam sad niste izneli ništa od toga, tako da vas ne smatram ozbiljnim u ovom zahtevu. Savetujem vam da razgovarate o tome sa gospodinom Kejom (Kay) kako na pravilan način da postavite takav zahtev. I onda ćemo to da razmotrimo.

TUŽILAC NAJS: Želeo bih nešto da kažem na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: Sada smo na otvorenoj sednici.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite da u novom svežnju dokumenata engleski prevod dolazi pre početka dveju sekcija odeljenih jednom zelenim listom papira, dakle, to je prva radna beležnica i druga radna beležnica, a broj strane iz radnih beležnica nalazi se u gornjem levom uglu prevoda, a isto tako imamo i posebni serijski broj pri dnu, u sredini, kako bi to bilo praktičnije i kako bi svi mogli brzo da pronađu relevantne delove materijala. Isto tako, ono šta nas zanima u beležnici identifikovano je oznakama kako bismo tačno videli koji nas pasus interesuje. Gospodine Sel, imate li sada kopiju obe beležnice pred vama?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nemam, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Evo, sada ćete da dobijete. A isto tako molim sudskog poslužitelja da kad ga zamolim, stavi engleski prevod na grafoskop. Dakle, idemo sa prvom beležnicom. Pre nego što vam postavim prvo pitanje, recite mi sledeće: da li prihvatate tvrdnju da su vojnici u vašoj jedinici počinili bilo kakvo krivično delo u periodu od januara do juna 1999. godine? Mislim tu na bilo kakvo ozbiljno krivično delo od strane vojnika u vašoj jedinici.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Moji vojnici, gospodine Najs, nisu učinili nijedno teže krivično delo koje bi naišlo na osudu jedinice i da bi se poveo disciplinski postupak protiv njih. Odnosno, sudski spor protiv njih.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Razumem. Dobro. Pogledajta sada stranu 4 vašeg prvog dokumenta, prva beležnica. Vidimo ovde, pominje se čovek po imenu Seregi Mišel. Da li pominjanje tog imena bilo šta menja u vašem odgovoru na pitanje koje sam vam maločas postavio?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, Seregi Mišel je bio moj vojnik do februara meseca 1999. godine. U februaru mesecu, polovinom februara meseca 1999. godine jedinicu sam predao drugom starešini, a ja sam primio drugu jedinicu. Znači, do tad je bio moj vojnik.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, on je bio čovek koji je prošao kroz obuku kod vas, odnosno bio je pod vašom komandom izvesno vreme?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Do februara meseca 1999. godine, polovine februara meseca 1999. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada pogledajte stranu 48, na engleskom stranica 13. Vidimo ovde ponovo da se uz druga imena ovde ponovo pri dnu spominje Mišel Seregi, dakle, ponovo on. Vi znate zašto vas ja pitam o tom čoveku, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znam, poznato mi je, gospodine Najs. Ovo je, znači, 30. jul 1998. godine. Ovo je spisak ljudstva koje je išlo na izvršenje zadatka, na dubinsko obezbeđenje državne granice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A zatim strana 71 vašeg dokumenta, 28 na engleskom, dakle, 71 u originalu, da podsetimo Pretresno veće, tu vidimo ime još jedne osobe koja je od interesa kad je reč o počinjenju krivičnih dela. To je poručnik Rade Radojević.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, isto, gospodine Najs, Rade Radojević, poručnik, bio je moj starešina do polovine februara 1999. godine. Znači mojim odlaskom sa te dužnosti, novi komandir čete primio je te vojnike i starešine u njegovu komandu. Znači, ja mu više nisam bio pretpostavljeni. Faktički svi vojnici i starešine prešli su pod komandu novog komandira čete.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zatim, strana 31 na engleskom, 89 u vašem dokumentu. Vidimo da ste imali jednu patrolu u području Kušnin (Kusnin) - Grčine (Gerqine), to je bilo u vašoj zoni odgovornosti. Kušnin - Grčine.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada strana 34 na engleskom, 110 u originalu. Ovdje se ponovo pominje Kušnin. Dobro, to je zasada dosta.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Samo da vam objasnim. Znači, moja jedinica se nalazila u tom rejonu i tada sam ja bio komandir te jedinice. Nalazila se na dubinskom obezbeđenju državne granice i logično je patrolama kontrolisala državnu granicu. Ponovo vam ponavljam, znači do 15. februara sam ja bio komandir te jedinice u tom rejonu. Od 15. februara ja sam prešao u drugu rejon i primio drugu jedinicu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tešić je još jedan vojnik iz vaše jedinice, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, isto moj bivši vojnik koji je bio pod mojom komandom do 15. februara.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I konačno, potpukovnik Mančić, još jedna osoba koja ovde figurira, mislim da možemo da ga pronađemo i u vašoj beležnici. Objasnite nam tačno kakva je bila situacija. Mančić je bio predstavnik organa bezbednosti u vašoj jedinici, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta je onda bio?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije bio u tom vremenu uopšte u mojoj jedinici. Znači, ja kad sam otišao iz te jedinice on je došao naknadno, početkom marta 1999. godine je došao. Znači, ja više nisam bio u toj jedinici kad je on došao. Tako da mi nije ni poznato, lično ne poznajem čoveka, a nisam ga ni viđao pošto je rejon te jedinice bio udaljen od mene negde oko 20 kilometara.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, nikada niste videli tog Mančića? Da podsetimo Pretresno veće. Vi znate da su ova četvorica, Mančić, Radojević, Seregi i Tešić, jedan primer, u stvari gotovo jedini primer ljudi kojima je suđeno za ratne zločine. Njima je suđeno za delo koje su počinili u Kušninu, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To ne znam, gospodine Najs, u kom je periodu bilo, kad je napravljen taj zločin, ali poznato mi je, znači, da su ono osuđeni i da se nalaze na izdržavanju zatvorske kazne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledaćemo zapisnik sa tog suđenja kako bismo pogledali nešto šta vi već znate, a to je da je jedini razlog zbog kog je došlo do suđenja za ratne zločine u tom slučaju taj što je taj mladi vojnik Tešić sebe prijavio i prijavio ono šta su mu nadređeni oficiri rekli da mora da uradi. Vi to znate, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Poznato mi je to nešto, gospodine Najs, ali nije mi poznato to što je Tešić prijavio ove, ovog svog drugara i ovu dvojicu starešina. Znači, ne znam uopšte šta je i kako je bilo. Znam da se vodio postupak protiv njih i da su osuđeni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I vi isto tako znate da je taj nelojaldn čin, kako neki ljudi to vide, nelojaldn čin i prema Vojsci Jugoslavije, Tešića doveo do suđenja tek pošto je ovaj optuženi predat Međunarodnom sudu. Nije bilo nikakvog suđenja ni 1999. godine ni 2000. godine. Tim je ljudima suđeno tek pošto je ovaj optuženi predat Sudu, to znate, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To mi nije poznato, gospodine Najs. Ko je kako vodio ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na to ćemo se još da se vratimo ako budemo imali vremena. Moja sledeća pitanja treba da postavim na privatnoj sednici. To je ono o čemu ste mi prošli put dozvolili da govorim na privatnoj sednici.

SUDIJA ROBINSON: U redu, molim privatnu sednicu.

(privatna sednica)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Sel, pre nego što pređem na neke druge teme, na nova pitanja, vi se sećate da sam vas prošle nedelje pitao uopšteno o aktivnostima na području Babaj Boksa (Babaj i Bokes) i da sam vas pitao u vezi sa krivičnim delima silovanja. Da li je tačno da su na tom području bila počinjena krivična dela silovanja, koliko je vama poznato i da je to bilo po vašim uputstvima?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, prvo da razgraničimo. Vojnik "B" i vojnik "D" nisu moji vojnici i nemoj da mi uopšte više spominjete. Vojnik "A" i vojnik "C" su napustili jedinicu u julu mesecu 1998. godine, znači napustili su logorsku prostoriju gde se izvodila redovna obuka, znači ti vojnici nisu učestvovali niukakim borbenim dejstvima, niti se izvodila nekakva akcija u tom mestu, niti je bilo silovanja u tom periodu, niti bilo šta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Uopšteno govoreći, tokom 1998. godine i 1999. godine bilo je napada na civile u njihovim kućama i u njihovim selima, a politika je bila da se mnogi od njih ubiju i to je bila vaša odluka i ova tvrdnja je tačna, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To je, gospodine Najs, ponovo vam ponavljam, to uopšte nije tačno. Ta izjava i na koji način ste uzeli tu izjavu od tih vojnika to je već diskutabilno pitanje. Vojnici kad se nalaze u logorskoj prostoriji, znači, ne mogu da napuštaju samovoljno logorsku prostoriju, idu organizovano dole na lekarski pregled, vraćaju se organizovano i organizovano se ide na obuku. Nikakvih zlodela u rejonu Babaj Boks nije bilo, jer mi smo se nalazili van sela Babaj Boks, u rejonu Šurlana gde je jedinica izvodila redovnu obuku. A to što vi pokušavate da napravite takvu sliku, to nije u redu, jer to je neistina.

TUŽILAC NAJS: Molim da se ova karta sad stavi na grafoskop, mislim da će stati na grafoskop. Karta još uvek nije uvedena u dokazni spis. Molim broj.

SUDIJA ROBINSON: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da podsetim Pretresno veće da se područje o kome smo sada govorili nalazi jugozapadno od Đakovice (Gjakove), a sada bih hteo da predem na područje severno od Đakovice ...

SUDIJA ROBINSON: Molim broj dokaznog predmeta.

sekretar: 937.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, sada ćemo da pređemo na Radonjičko jezero (Liqeni i Radoniqit) i tu vidimo, prema zapadu, Gornji Biteš. Gospodine Sel, vi ste rekli da nikada niste otišli do jezera, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne, nikad nisam bio u tom rejonu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je bio zadužen za vojnike koji su se nalazili kod jezera?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, znači tu negde u avgustu mesecu, na osnovu naređenja komande bataljona, jedan moj vod je angažovan na obezbeđenju brane na jezeru. Komandir tog voda bio je poručnik Radojević Rade koji je ušao pod komandu bataljona vojne policije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko dugo je on bio tamo? Ukupno.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Negde oko 15 dana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste znali za ubistva koja su se desila u Gornjem Bitešu? Ubistva muškaraca, žena i maloletne dece.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To mi, gospodine Najs, uopšte nije poznato. Znam da je bataljon vojne policije izvodio borbena dejstva protiv terorista koji su se nalazili iznad Radonjičkog jezera.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako je bilo borbenih dejstava 1998. godine, dakle, još uvek u mirnodopsko vreme i ako su ta borbena dejstva imala za posledicu nečiju smrt, to bi bilo negde zabeleženo, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, Pravilom službe i Zakonom o Vojsci Jugoslavije regulisana je upotreba vojske u miru. Ja tu ne vidim ništa čudno, tamo je regulisano da se vojska upotrebljava u protivterorističkim borbama. Znači, ne u borbi protiv nenaoružanih civila, žena i dece.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas, recite mi onda, ako niste shvatili pitanje prošli put, ako je bilo borbenih dejstava 1998. godine i ako je tokom tih borbenih dejstava došlo do smrti nekih ljudi, gde bismo mi mogli da nađemo evidenciju o tim smrtima i o sprovedenim istragama, budući da mi nismo naišli na takva dokumenta uprkos ulaganju velikih napora? Dakle, gde bismo to mogli da nađemo?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, znači to je bilo područje van rejona odgovornosti moje jedinice tako da mi to nije poznato. I ne mogu da vam kažem nešto zato što ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste Rada Radojevića kasnije poslali tamo, on je bio kasnije osuđen za ubistvo, dakle, vi ste ga poslali tamo gore. Da li vam je on dnevno slao neke izveštaje o tim borbenim dejstvima?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, mora da razlikujete nešto od obezbeđenja objekata od posebnog značaja i borbu protiv terorista. Znači, taj vod je otišao gore na obezbeđenje vodovoda i brane na jezeru, a ne da vodi borbu protiv terorista. I taj vod nije učestvovao u borbenim dejstvima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, zaustaviću se sada ovde sa ovim pitanjem, a sada ću da vidim na brzinu da li treba još nešto pokriti od ovih opštih tema o kojima smo razgovarali prošle nedelje. Sada bih hteo da pređemo na nešto drugo. Teme o kojima bih sada želeo da porazgovaram sa vama odnose se na svedoka "C". Kao što vam je poznato, ne smete ništa da kažete na javnoj sednici što bi moglo da identifikuje ovu osobu. Da li vam je to jasno, gospodine Sel?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Jasno mi je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovaj vojnik i vama je poznat identitet ovog svedoka budući da smo o tome razgovarali na privatnoj sednici i vama je jasno da nikom ne smete da odate njegov identitet, poznato vam ko je on, takođe vam je poznato pod kojim okolnostima je došao kod vas u jedinicu i pod kojim okolnostima je otišao iz vaše jedinice. On tvrdi da je vaša politika bila da se civili ubijaju tokom postavljanja zaseda i raznih drugih operacija. Da li je to tačno?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, mi se u potpunosti ne razumemo. Ili ne razumete vojnu problematiku. Znači, to nema nikakve veze sa ubijanjem civila. Ako vi smatrate da je civil onaj koji nosi 20 pušaka, mitraljeze, minobacače, municiju sa sobom i otvara vatru na moje vojnike da je civil, onda stanite na njega, pa da vidim kako ćete da se branite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ono šta vam ja kažem jeste da ste vi u mirnodopsko vreme, što je u suštini bilo mirnodopsko vreme, redovno slali jedinice kako bi postavljali zasede bilo kom Albancu koji se kretao ili ka granici ili od granice, bez obzira da li se radilo o naoružanim ljudima ili ne

i bez obzira da li se radilo o muškarcima spremnim za borbu. Da li je to tačno?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno, to je vaša proizvoljna konstatacija. Zaseda zna se za šta je namenjena. Ja vam ponovo kažem, vi ne razumete vojnu problematiku i zato vam nije jasno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Sel, vi možete da budete uvredljivi ako mislite da će to da vam pomogne i ako vam je rečeno da to radite. A recite sad nama, u mirnodopsko vreme, zašto je zaseda prikladan način za tretiranje ljudi koji su možda potpuno nevini?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ponovo vam ponavljam, znači ne rezumete vojnu problematiku i ne želim uopšte da budem uvredljiv kao što ste vi. Kao što vi pokušavate. Znači, zaseda je prosto namenjena za zaustavljanje svih onih lica koja se nezakonito kreću u graničnom pojasu. E sad mi objasnite šta će naoružani civili u kasne noćne sate iz Republike Albanije (Albania), prelaze državnu granicu i ulaze na teritoriju Kosova sa gomilom oružja? Ako vi smatrate da su to civili koji su krenuli u šoping ili u šetnju, to je drugo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vaša je politika takođe bila da terate Muslimane da ubijaju Muslimane koji dolaze i to gde god ste mogli, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije tačno, gospodine Najs. Za mene je vojnik svaki vojnik bez obzira na narodnost, veroispovest, nacionalnost ili bilo šta drugo. On je vojnik dok je vojnik i dao je zakletvu. I nikad nismo gledali šta je ko.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Najs, da li ste vi zaista to hteli da kažete da Muslimani ubijaju Muslimane koji dolaze?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, ustvari hteo sam da kažem Albanci, ne Muslimani. Dakle, Muslimani ubijaju Albance koji dolaze. U vašoj jedinici vi ništa niste uradili, niti u nekoj drugoj jedinici da upoznate, odnosno, da upozorite vojnike na njihove obaveze u skladu sa Ženevskim konvencijama (Geneva Conventions). Niti 1998. godine niti kad je objavljen rat, odnosno ne kad je objavljen rat, već kad je objavljeno vanredno stanje.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno. Znači, svi vojnici su bili upoznati sa pravilima ponašanja za borce. Znači, tu je tačno propisano šta vojnik sme da uradi, šta ne sme da uradi. Svaki vojnik

je nosio ovo sa sobom. Pored toga, svaki komandir jedinice je imao osnove ratnog prava kod sebe. I mi smo poštovali Ženevsku konvenciju za razliku od terorista koji nisu poštovali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja vam kažem da nije postojao čak ni, da se niste ni pretvarali da obučavate svoje vojnike o Ženevskim konvencijama sve dok se mladi vojnik Tešić nije sam prijavio za ubistvo na koje je bio nateran u aprilu 1999. godine, zar ne? Tek kada se on prijavio vi više niste mogli da se ponašate onako nezakonito pošto su ljudi počeli vać da govore nešto o obavezama u ratu, zar ne?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, mislim da je odgovorio na pitanje.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To uopšte nije tačno. Znači, vojnici su obučavani za ono što treba da rade, za šta su namenjeni. Zna se koja je uloga vojske u miru. Prema tome, ona nikakve nezakonite radnje nije radila. I ako je bilo pojedinačnih slučajeva, protiv istih su pokrenuti na vreme disciplinski postupci. Odnosno, krivični postupci. A svi vojnici su, znači, upoznati sa pravima i obavezama. I ponovo vam ponavljam, znači, svaki vojnik je imao i plus im je održano predavanje o Ženevskoj konvenciji i međunarodnom pravu. Ratnom pravu. A u svakoj zapovesti, samo malo, gospodine Najs, u svakoj borbenoj zapovesti, znači striktno se vodilo računa o poštovanju civila, materijalnih dobara i zabrani otvaranja vatre na onu strelu odakle se ne otvara vatra na nas. Znači, vojnici su striktno otvarali vatru samo na utvrđene vetrene tečke i odatle se otvara vatra na njih.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajte onaj spisak imena, imajte na umu da ne smete nikoga da identifikujete. U junu 1998. godine vojniku "A" i vojniku "C" je bilo naređeno od vas da odu i da ubiju jednog seljaka koji je tamo bio sa kravom. Da li se sećate toga?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno. Prvo, ne znam o čemu se radi. Drugo, tamo gde se nalazi vojska zna se dokle je dozvoljen pristup civilima. Znači, nikako nisu oni imali naređenje da otvaraju vatru na tog civila niti na stoku, nego samo da upozore civila da je prišao logoru i da se udalji prema svom mestu, znači prema selu. A ne da ubiju civile. To je vaša proizvoljna konstatacija. Ili pokušaj ove dvojice da nešto dobiju na račun takve izjave.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jedini razlog zbog koga su na kraju oni uspeli da tog čoveka puste živog je to što nisu bili srpski vojnici u blizini jer su znali da je bilo srpskih vojnika u blizini da bi pritisak na njih bio toliko veliki da ne bi mogli da ne izvrše vaše naređenje i tako je tom prilikom taj čovek sa kravom izvukao živu glavu. Da li vi mislite, da li vi stvarno kažete da je ovo šta sam sada ispričao potpuno izmišljeno ili se to ipak poklapa sa nečim čega vi možete da se setite?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to je u potpunosti izmišljeno. U mojoj jedinici ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, u redu.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Dozvolite mi da završim. Koliko sam vojnika imao, nije bilo samo Srba. Bilo je i Mađara, bilo je Rumuna, bilo je i Čeha, bilo je i drugih nacionalnosti pored Muslimana. Znači, podjedanko brojno stanje je bilo. To je bila više nasionalna jedinica, a ne čisto nacionalna jedinica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zadržimo se i dalje na vojniku "C" sa vašeg popisa. Kad je on prvi put došao u vašu jedinicu, vi ste dali uputstva o tome kako se valja ponašati. To su zapravo bila uputstva kako ubijati. I tokom vašeg govora o tome, vi ste rekli da ste vi lično ubili jedno dete od 6 meseci nakon što ste ga uzeli iz ruku njegove majke. Da li se sećate nečega od toga ili vas sve to jako zabavlja?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, molim vas prekinite sa tim izmišljotinama. To je sve izmišljena farsa i priča, to uopšte nije tačno. Ja sam profesionalni vojnik i prema svom pozivu se profesionalno odnosim. Ja nisam ni kriminalac, ni ubica, ni ubica dece, niti žena, niti bilo koga. Ja sam profesionalno izvršavao svoje zadatke, gospodine Najs. Sve to šta pokušavate, to je sve izmišljena priča.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: 1998. godina još uvek je mirnodopsko vreme. Možete li da nam pokažete pisane zapise o tome šta se dogodilo ljudima koji su upali u zasedu blizu granice, kako su oni izgubili život? Možete li da nam pokažete bilo kakve pisane zapise o tome ako su te vaše operacije bile tako zakonite?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, dok je moja jedinica davala dubinsko obezbeđenje državne granice nije imala nijednu intervenciju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na Morini (Morine) ste iskopali veliku jamu i tamo su pokopani neki od leševa, zar ne? Jeste li vi zakopavali leševe na Morini?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, moja jedinica nije bila u reonu Morine, znači nalazila se na Šularima, na logorskoj prostoriji gde je izvodila obuku. Rejon Morine, karaule "Morine" i Košare (Koshare) je u sasvim drugom kraju i u odgovornosti sasvim druge jedinice. I nikad nisam bio u tom rejonu niti su moji vojnici bili u tom rejonu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kad se ulazilo u sela i ubijalo, nađen je i neki ratni plen. Šta se dešavalo sa tim ratnom plenom?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ne razumem to vaše pitanje uopšte. Koji ratni plen? Ratni plen je ono šta se pronađe, naoružanje, znači zaplenjeno naoružanje od ljudstva koje je upalo u zasedu, municija, uniforme, sredstva veze i ono šta su nosili sa sobom. Nikakvog drugog ratnog plena nije bilo. A nikad nismo ulazili u naseljena mesta da ubijamo civile.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Onda se radi o pljački. Recite mi da li je postojala posebna politika o kamerama ili fotoaparatom. To je uvek izdvajano zato što je postojao strah da bi vojnici mogli da fotografišu događaje koji bi otkrili da se događaju zločini. Da li su fotoaparati uvek izdvajani ili je taj detalj koji su nam rekli ljudi sa kojima smo mi razgovorali čista fabrikacija?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, da vam ne čitam iz Pravila službe, znači, vojnicima je na odsluženju vojnog roka zabranjeno držanje fotoaparata, kamera i sličnih aparata koji reprodukuju, odnosno snimaju. Prema tome i, molim vas, zadržavajte se samo na pitanja koja se odnose na moju jedinicu. Ne mogu vam ja davati odgovore na druga pitanja, mogu vam davati odgovore samo za moju jedinicu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada pogledajte vojnika "D". Rekli ste da on nije bio u vašoj jedinici nego u nečijoj drugoj jedinici. Tvrdnje koje ću izneti odnose se na vas i želim da na njih odgovorite. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Svedok nije rekao da je ovaj vojnik "D" u nekoj drugoj jedinici, on je samo rekao da on nije u njegovoj jedinici, a da li takav vojnik postoji on to ne može da tvrdi.

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Miloševiću. Gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam nešto o Rambu. Ko je on bio?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne znam ko je Rambo. Rambo, ako mislite na Silvestera Stalonea (Sylvester Stallone), moguće.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Rambo je pseudonim. Ko je on bio?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ne znam nijednog takvog starešinu. Mi se ne zovemo po nadimcima, nego zovemo se po činu, imenu i prezimenu. Kod nas je najstrožije zabranjeno davanje nadimaka i takvih stvari, znači, striktno se oslovljavamo sa činom, imenom i prezimenom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je tačno da je područje Smonice (Smonice), kako vidimo na karti, 1998. godine bilo područje koje vam je predstavljalo posebne teškoće?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, u periodu od maja meseca, znači, negde do avgusta meseca 1998. godine, na putu Đakovica - Ponoševac (Ponoshec) bilo je negde teško ranjeno oko 20 vojnika. Najjače terorističko uporište je bilo u Smonici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, ono šta sam rekao je tačno, to je bilo mesto koje vam je predstavljalo posebne poteškoće. Da li je tačno da su poteškoće bile tako velike za vas da su tamo ljudi ubijani bez razlike, muškarci, žene i deca?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ako se sećate u prvom davanju izjave kad ste mi postavili takvo slično pitanje, znači svi civili zbog pritisaka terorista, znači iz tog kraja, Smonice, Donji Nec (Nec), Ramoc (Ramoc), napustili su svoja mesta i otišli u Đakovicu. Ta sela su bila potpuno inženjerijski uređena za odbranu i u njemu su se nalazili samo teroristi. Civila nije bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Informacije koje je pribavilo Tužilaštvo obuhvataju sledeće. Ne samo da tamo nije bilo pripadnika OVK (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves) koje biste vi mogli da napadnete u tom selu, nego se OVK obično povlačila pre nego što vojska dođe i u selima su ostajali samo civili koji su nasumice ubijani, a ponekad im je dozvoljeno da odu. Nije li to tačno?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije to tačno uopšte, gospodine Najs. Objasnite mi ko je uradio zaklone, rovove, saobraćajnice, zemunice, skloništa, vatrene položaje za minobacače, vatrene položaje za mitraljeze, ko je dovukao silno naoružanje, postavio protivoklopne mine po putevima, znači to nisu uradili

seljaci. To su uradili teroristi koji su pokušavali već na neki način da odrade neke stvari koje nisu trebali da rade.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vojnik "D" je bio tamo od početka do kraja i on takođe kaže da nije bilo nikakve pouke o Ženevskim konvencijama. Možete li to da objasnite?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno. Prvo, taj vojnik ako je i postojao u toj jedinici kod ovog starešine koga smo spomenuli, on se nalazio na minobacačima 120 milimetara, znači, on je negde oko dva kilometra udaljen od tog područja, oko tri kilometra. Znači, on nikad nije ni ušao tamo, niti je video šta ima tamo. Za razliku od njega, ja i moji vojnici sve smo to prešli pešice i videli šta ima. A voleo bih da ste bili samnom pa da vidim onda šta biste pričali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nisam siguran da razumem vaš odgovor. To mora da je moja greška. Ja sam vas pitao da li je on poučen o Ženevskim konvencijama, a vi kažete ako taj vojnik postoji u jedinici kod starešine koga smo pomenuli, onda je on bio dva kilometra od tog područja. Od kog područja?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ponovo vam kažem da se ne razumete u vojnu problematiku. Minobacači od 120 milimetara su za vatrenu podršku. Znači, to su oruđa koja tuku na daljinu za razliku od motorizovane čete koja učestvuje direktno u borbi. Tu je razlika.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Sel, vi možete da radite šta god hoćete kad je reč o vašem odnosu prema meni i prema ovom Sudu, ali mi moramo da se vratimo na moje pitanje. Ja sam vas pitao o Ženevskim konvencijama, a vi ste u vašem odgovoru rekli da se vojnik "C" nalazio dva kilometra od tog područja. Kog područja? I šta bi on to mogao da vidi u tom području, a šta je relevantno za Ženevske konvencije? Mislite li na nasumično ubijanje koje ste vi vršili?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ponovo ću vam, znači, da kažem, svi vojnici zaključno sa zadnjim vojnikom i onim koji je radio u pozadini kao kuvar, upoznati su sa odredbama Ženevske konvencije. Svaki vojnik je imao kod sebe osnove ratnog vojnog prava i ponašanja vojnika u borbi. Znači, bez obzira da li je bio u jedinici za podršku ili u streljačkim jedinicama, odnosno motorizovanoj jedinici, znači svi vojnici su bili upoznati sa odredbama Ženevske konvencije. Pre svakog odlaska na zadatak striktno

se skretala pažnje vojnicima na postupak prema civilima, ponašanje prema civilima, prekid vatre u slučaju da se naiđe na nenaoružane civile i poštovanje, znači, ranjenog protivnika. A kad sam rekao da se dva kilometra nalazio, znači vatreni položaj, kad smo očistili terorističko uporište Smonicu teroristički položaj se nalazio dva kilometra pozadi nas. Odatle su nam davali podršku. I niti je on mogao, da se skloni nešto od njega, da ne vidi ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, to je, u stvari, svedok "D", a ne "C", kao što sam ja rekao, pogrešio sam. Možete li da nam objasnite kako je došlo do toga da vojnik "D" kaže da je video vojnike sa crvenim beretkama koji po svemu sudeći jesu bili pripadnici jedinica Crvene beretke u vašem opštem području? Jesu li oni bili tamo?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, znači, u Vojski Jugoslavije imate više beretki, znači svaka specijalna, ne svaka ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je onda nosio crvene beretke?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To su izviđači.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pomozite mi sa ovim, pa idemo dalje. Da li su specijalne jedinice dolazile, na primer iz Beograda u okviru Crvenih beretki ili ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to mi nije poznato, jer u području dejstva moje jedinice oni se nisu nalazili i ne mogu da kažem nešto šta ne znam, što mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U transkriptu uopšte nema, pretpostavljam onda ni u prevodu onoga šta je svedok rekao. Svedok je rekao da su crvene beretke nosili izviđači.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Miloševiću.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nije bilo nikakvih problema sa kapama, na primer, da ste svi vi trebali da dobijete nove kape, a onda ste dobili crvene beretke, je li tako nešto?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno. Ponovo vam ponavljam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Mikrofon ste mi isključili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja nemam kontrolu nad vašim mikrofonima.

SUDIJA ROBINSON: Molim da se mikrofoni uključe.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ponovo vam ponavljam, znači, motorizovane jedinice, čista pešadija i ove jedinice koje su vezane za tehniku i sve nosile su sive beretke. Izviđačke jedinice nosile su crvene beretke, jedinice vojne policije nosile su crne beretke.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Uzgred rečeno, možete li da nam objasnite kako se korišćenjem minobacača u mirnodopsko vreme oružja koja ispaljuju projektele koji završe nekoliko kilometra daleko, kako to može da se opiše na bilo koji drugi način nego kao nasumična upotreba sile? Kako to može da se cilja dovoljno pažljivo da budete sigurni da mine iz minobacača pogađaju samo OVK, a ne i civile?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ponovo vam govorim. U području izvođenja borbenih dejstava nije bilo civila. Drugo, mi imamo ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali to je mirno doba, nije bilo proglašeno nikakvo vanredno stanje i tamo su živeli civili, čuvali svoju stoku, a vi u vreme mira ispaljujete mine iz minobacača na daljinu od nekoliko kilometara. Da li se to radilo?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, opet ne shvatate vojnu problematiku. To je legalna upotreba vojske u miru, znači, u protivterorističkoj borbi. Znači, teroristi imaju pravo da ubijaju naše vojnike, starešine, da ih ranjavaju, da ih unakažavaju, a mi nemamo pravo da se branimo. Nikad mi prvi nismo otvorili vatru. A drugo, kad smo otvarali vatru, znači striktno se vodilo da se otvara na one ciljeve odakle se otvara vatra. Jer mi imamo naše osmatračice, znači računarske organe koji računaju, osmatraju i daju elemente za otvaranje vatre. Ne za dejstvo po civilnim objektima, po stanovništvu, nego striktno po utvrđenim vatrenim tačkama.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, idemo sada na kraj marta 1999. godine. Vi do tog vremena niste meni dali nikakve odgovore na uopšteno pitanje gde možemo da pronađemo evidenciju o ljudima koji su poginuli, pokopani, pa vas molim samo da mi potvrdite da ne možete da nam pomognete ni sa kavim detaljima te vrste u periodu do kraja marta 1999. godine.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, u periodu izvođenja borbenih dejstva, gde je moja jedinica izvodila borbena dejstva, znači, protivterorističku borbu, nismo našli nijednog ranjenog ni poiginulog teroristu. Našli smo tragove krvi, tragove vučenja, ali nismo našli nijednog ranjenog ni mrtvog teroristu. Pretpostavljam da su ih teroristi izvukli, preživali teroristi izvukli prema drugim mestima. Šta su uradili sa njima, nije mi poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Već u drugoj polovini aprila 1999. godine, problem sa leševima ljudi koje ste ubijali postao je sve veći. Da li je tačno da su sve jedinice, a to znači jedinica vojnika "D" i vaša jedinica tada koristile elektranu "Obilić" zapadno od Prištine (Prishtine)...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To uopšte nije tačno. Niti je bilo civila, niti je bilo ubijanja, niti bilo čega drugog.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta to nije tačno u ovome šta sam rekao o elektrani "Obilić"?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ekeektrana "Obilić" je vršila svoju funkciju koju je vršila, šta se drugo radilo u njoj to mi nije poznato, to je dalje od mene i sve, ali to šta vi mislite, to se uopšte nije radilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta to ja mislim? Šta to ja mislim, gospodine Sel?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, mislite da mi pripisete neke zločine koji su se dešavali u tom rejonu koji se nikada nisu desili, odnosno da pripisete mojoj jedinici i meni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta ja to vama pripisujem? Šta ja to pripisujem vama o termoelektrani "Obilić", recite mi?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, vi ste spomenuli termoelektranu "Obilić", znači nisam je ja spomenuo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi izgleda da razumete sugestiju koju ja iznosim. Hajde da to onda jasno kažem. Termoelektrana "Obilić" korišćena je od

strane vojske kako bi se spalili leževi ljudi koje je vojska ubila. Vi to znate, jer ste jedan od oficira koji su u tome učestvovali.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije tačno, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, ako vojnik "D" kaže da je to bila opšta praksa u svim jedinicama u to vreme, on je to u potpunosti izmislio, bez obzira što je to toliko detaljno i precizno.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno i to je čista izmišljotina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kontrolni punkt na granici Deva (Deve), da li je to bilo u vašoj zoni operacija ili ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja sam držao položaj od Maja Kraljice do Čafa Vanes (Qafa e Thanës). Znači, kontrolni punkt nikakav nije bio u rejonu Deve, jer je karaula pogođena uslad dejstva NATO avijacije, a nikakav put nema na gore. Ja ne znam na kakav kontrolni punkt mislite. Jer to je jedna uzbrdica nadmorske visine negde oko 1.000 metara, znači, to je već planina i gore se naalzio rejon odbrane moje jedinice. Znači, iznad karaule. I nije bilo nikakvog kontrolnog punkta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je na tom mestu bilo kosovskih Albanaca koji su s vremena na vreme pokušavali da pređu u Albaniju?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne, gospodine, Najs. Ja sam došao u taj rejon 5. aprila, na osnovu izveštaja potčinjenih i rasporeda jedinica, ustanovili smo da nema civila u rasporedu moje jedinice. Šta je bilo sa njima pre mog dolaska, nije mi poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je možda pre vaše jedinice u tom području bila jedinica kojom je zapovedao Feta Eljifat (Feta Elifat)?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije mi poznato. U tom području nalazila se samo granična jedinica koja je ušla pod moju komandu. A on se nalazio na drugom mestu. Na kom, nije mi poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi bili prisutni kada se Vuković obratio jedinicama na početku agresije NATO 24. marta 1999. godine?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, on se nije obratio jedinicama. Zapovest za protivterorističku borbu primili smo u večernjim satima. Znači,

skupio je samo nas komandire četa i izdao nam zadatke, odnosno, zapovest za protivterorističku borbu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, vojnik "D" kaže da je njemu i drugima Vuković tada rekao da Albance treba isterati sa Kosova i da na Kosovu ne sme ostati nijedno albansko, čak ni uvo. Da li se možda sećate da je Vuković u svom obraćanju trupama upotrebio neki sličan izraz ili kažete da je i to u potpunosti izmišljeno?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ponovo vam ponavljam, znači, zapovest za izvođenje protivterorističke borbe izdata je nama komandirima četa. Jedinicama nije mogao da se obrati, jer je u to vreme uveliko dejstvovala NATO avijacija. U kasarni "Đakovica" sve jedinice su se nalazile na položajima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo sada kroz dnevnik. Ja ću da koristim engleske strane zbog Suda, a strane originala će da koristi svedok. Nadam se da ćemo na taj način moći brzo da radimo. Pre toga, još samo jedan detalj. Minobacač, da li je tačno da mina iz minobacača uništava manje više sve unutar radijusa od 60 metara?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajte sada stranu 35, na engleskom 7. Molim da se to ne stavi na grafoskop. Vidite na strani 35, nešto niže od sredine stoji: "14 ljudi na jezeru". Da li je to jezero o kome smo govorili?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, da, gospodine Najs. To je znači 14 vojnika sa Radetom Radojevićem poručnikom koji je otišao gore na obezbeđenje brane.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zatim nešto niže ispod imena Seregi, vidi se "Šipka", vašim rukopisom. Je li to Milan Šipka?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs, to su znaci za raspoznavanje. Stoji "Šipka Šulane", to su znaci za raspoznavanje, dnevni znaci za raspoznavanje, jer kad se obezbeđuje logorska prostorija, određuju se znaci za raspoznavanje koji se saopštavaju stražerima u cilju vršenja službe. To je u svim vojskama na svetu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovde stoji "Šipka Šulane", zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Jer uvek je početno slovo, znači mora i druga reč da bude istog početnog slova.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, idemo dalje.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, koliko će još vremena da vam bude potrebno za unakrsno ispitivanje?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nameravam da završim do kraja sledeće sednice. Moram da prođem kroz ovu beležnicu i još kroz nešto drugo. A sada strana 11 na engleskom, 12. jul 1998. godine. Tu stoji: "Zaseda iznad Mazreka (Mazrek) prema Šišman Boks (Shishman i Bokes)". To je jedna indikacija u vašim dokumentima da ste vi zaista postavljali zasede. Niste ih hapsili vodili u zatvor, zar ne?

SUDIJA ROBINSON: Koja je to strana na engleskom?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: 11 na engleskom, 45 u originalu. Dakle, zaseda iznad Mazreka prema Šišman Boks.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ova zaseda iznad Mazreka prema Šišman Boks podrazumeva obezbeđenje komunikacije prema Smonici, znači obezbeđenje komunikacije Đakovica, Ponoševac, Junik (Junik).

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hoćemo ili ikada naći negde zapisano šta se dogodilo u tim zasedama? Koliko je ljudi izgubilo život, da li je neko zarobljen. To nigde nije napisano.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ponovo vam ponavljam, znači, da se bilo šta desilo, da je došlo do borbenih dejstava i čarki, znači, bilo bi sigurno upisano u izveštaj prema pretpostavljenoj komandi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali mi to nemamo i mene zanima šta se dešavalo u mirnodopsko doba u tim zasedama. Idemo sada na englesku stranu 12, a vašu stranu 47. Vidimo da tu kaže: "Trojica idu na jezero sutra". Trojica na jezero sutra. Znači, vi ste dosta svoje pažnje trošili na to jezero i tamo slali svoje ljude, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to su vojnici gore, znači, to je redovna zamena vojnika koji su trebali da idu na odsustvo. Znači, brojno

stanje je 14 vojnika, ako pustim trojicu vojnika na odsustvo, znači moram da popunim taj broj vojnika.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Strana 13 na engleskom. 30. jul 1998. godine, pri vrhu: "Zaseda po planu". Još uvek ne znamo koji je bio rezultat te zasede.

SUDIJA BONOMI: Ne kaže "zaseda ide po planu".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tako je, piše samo "zaseda po planu". Recite nam, kako da to čitamo na strani 48?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da se i dalje vrši redovno obezbeđenje, znači šalje se odbrana, obezbeđenje komunikacije Đakovica - Ponoševac - Junik, znači, u rejonu ovom malopre koji smo spomenuli. A da je došlo, znači, ponovo vam ponavljam, da je došlo do borbenih dejstava i sve znači sigurno bi bilo upisano prema izveštaju prema komandi brigade. Odnosno, moj izveštaj bi išao prema komandi bataljona, a komanda bataljona bi obradila izveštaj prema pretpostavljenoj komandi. Pošto toga nije bilo, nije imali ni šta da se šalje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi stvarno kažete da sve te zasede, do tada smo ih sve već videli i još ćemo ih videti u vašom dnevnici, da se ništa nije dogodilo. Niko tada nije izgubio život, nije zarobljen, ništa iz toga nije proizašlo.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Tačno, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, cele 1998. godine ništa se nije dogodilo u Babaj Boksu? Vi ste samo postavljali zasede, a nikog živog nikad niste videli. Je l' to stvarno kažete?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, naša jedinica nije bila u Babaj Boks, bila je na Šulanima, to je iznad Babaj Boksa. Znači, nije bila u naseljenom mestu već na logorskoj prostoriji. I mi smo samo redovno izvršavali svoje zadatke. Barem moja jedinica, znači, nije došla u sukob sa naoružanim teroristima koji su prenosili naoružanje i drugo. Na drugim pravcima je bilo slučajeva.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nikada.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Sel, a koji su ljudi bili cilj tih zaseda?

SVEDOK SEL: Gospodine Robinson, cilj tih zaseda je sprečavanje krijumčarenja naoružanja iz Republike Albanije na teritoriju Kosova i naoružavanje terorista. Znači, te zasede nisu postavljane radi hvatanja civila, već radi sprečavanja krijumčarenja naoružanja sa teritorije Republike Albanije na teritoriju Kosova.

SUDIJA ROBINSON: Hvala. A sada idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvolite. Hteo bih da kažem da mi se čini da čitava ova vežba nije baš od neke koristi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Žao mi je što to čujem, potrudicu se da bude korisnija budući da će ova beležnica biti od pomoći za iznošenje teza Tužilaštva. Videćemo da se zaseda pominje na engleskim stranama 19, 20 i 22, a to su strane 59 i 60 originalnog dokumenta. Jedno uopšteno pitanje, odnosno, tvrdnja. Tačno je, gospodine Sel, zar ne da su vaši vojnici često delovali pripiti i uz pomoć narkotika, a naravno bilo je potrebno da se dovedu u takvo stanje kako bi uradili ono što ste vi smatrali da treba da urade, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno, to je vaša proizvoljna konstatacija. Vojsci je najstrožije zabranjeno konzumiranje alkohola prilikom izvršavanja zadataka, a i unošenje alkohola na logorsku prostoriju kao i upotreba narkotičkih sredstava. Prema tome, to nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajmo stranu 62 vašeg dokumenta, to je strana 23 engleske verzije, i dalje smo na 1998. godini. Možda biste mogli da nam objasnite sledeće: tu se prvo pominje radio uređaj, pa onda da se poveze nešto, vezivanje, ustvari, pročitajte nam vi šta piše ovde u četvrtom redu. Počinje: "Civilna lica," pa pročitajte dalje šta tu stoji.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, znači ovo podrazumeva, konkretno piše: "Civilna lica koja nemaju dokumenta," znači nemaju legalna dokumenta izdata od organa MUP-a, znači, "lične karte, potvrde o boravku na tom terenu, uhapsiti i sprovesti i predati na dalju nadležnost organima bezbednosti odnosno organima MUP-a". Jer bilo je dosta lica koja se kriju po kućama civilnih lica koja imaju dokumenta i uredne boravke. Prijavljene boravke.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da pročitate ono šta je napisano i na strani 62. Molim vas da to polako pročitate kako bi nam prevodioci to preveli. Dakle, ovaj deo koji počinje "civilna lica". Pročitajte šta piše.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, znači, "civilna lica koja nemaju dokumenta, hapsiti i vezati i", znači, "predati nadležnim organima".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam, da, ali to niste rekli malopre. Niste rekli "vezati". Pomozite nam, šta znači to "vezati"?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, tada su naše jedinice imale ovlašćenja kao i jedinice MUP-a. Znači, sva lica koja nemaju dokumenta, a nalaze se u graničnom pojasu, znači da nisu sa tog područja, da su ušli sa teritorije Republike Albanije. I dužni smo bili da ih uhapsimo, vežemo i sprovedemo nadležnim organima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, vi ih jeste vezivali? Gospodine Sel koju verziju želite da prihvatimo? Pokušali ste da iznesete dve verzije. Dakle, da li ste vi vezivali ili niste vezivali civile kanapom?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ovo je bio jedan od zadataka, međutim, nismo nikog našli bez dokumenata, tako da nismo nikog ni vezali, ni sprovedeli. Niti uhapsili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, prvi put kad ste pročitali tu rečenicu preskočili ste tu reč vezati, drugačijeste to pročitali. Recite nam, šta ste vi radili u mirnodopsko vreme, zašto ste vezivali civile kanapom?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, očito me ne razumete. Znači, to je bilo jedno od naređenja. U slučaju da se naiđe na takva lica koja nemaju dozvolu za boravak u graničnom pojasu, znači to automatski podrazumeva da to lice nije sa tog područja, da se tu krije, nema validna dokumenta, znači bili smo dužni da uhapsimo ta lica, vežemo i sprovedemo. Jer moguće je da su ta lica bila naoružana, da imaju bombe kod sebe i moralo smo da preduzmemo mere, određene mere u cilju zabrane upotrebe toga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nemam vremena da pređem sva ova pitanja. Mislim da je jednom bilo rečeno "vezati". A pri dnu strane se spominje "Munja". Svi znamo da se radilo o veoma dobro poznatoj paravojnoj grupi. Recite nam zašto ste vi ovde svojom rukom zapisali reč "Munja". Postoje opširni podaci koji se odnose na Munje u knjizi "Po naređenjima" (Under Orders). Gledali smo to, fotografije, sve.

SUDIJA ROBINSON: Na kojoj je to strani?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je malo niže gde se spominje Munja, imamo "Karlo 118".

SUDIJA KVON: Na kojoj strani?

TUŽILAC NAJS: Strana 23 engleske verzije.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Pogrešno ste shvatili. "Munja" je rezervna frekvencija, prva rezervna frekvencija, kanal 500. A on uopšte nema nikakve veze ni sa kakvom paravojnom formacijom, tu se nalazi legalna vojska samo. Znači, pripadnici vojske. Znači "Munja" je rezervna frekvencija, prva rezervna frekvencija na kanalu 500. To je normalna ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Što se ona poklapa sa nečim, to ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sa leve strane imamo "Karlo 118", dakle, sa leve strane "Karlo 118", "Jovica 121", onda imamo četiri reda niže "Sel 110", a zatim imamo "Rambo 120". Vi ste rekli da ne znate ništa o Rambu. Možda biste mogli sada ovo da mi objasnite?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne znam, moguće je da je to skraćeno od prezimena i imena starešine, znači, ovo su sve imena starešina. Ali nije čudno, imalo je starešina sa imenom Rambo kao što imate Tarzan, znači, ime su dobili Tarzan, Brus Li (Bruce Lee), već kako im se daju imena. Ja im nisam bio kum, nisam davao imena. Znači, ovo su imena starešina koji su bili angažovani ne tom zadatku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Rekli ste nam da je bilo zabranjeno koristiti nadimke, rekli ste nam da ne znate ko je Rambo, a evo, sada ovde vidimo da se pominje. Možda biste ipak mogli da nam kažete ko je Rambo?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najš, to je normalno ime. Ja mu nisam bio kum, nisam mu određivao ime. To je ime kao i svako drugo ime koje je dete dobilo i koje je starešina dobio od rođenja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Sel, očigledno je, zar ne, da ove osobe koje se spominju sa leve strane, dakle, tu se i vi spominjete, da se radi

o starešinama u vašoj komandi, mislim da ovde postoji i radio frekvencija, ne znam, ali u svakom slučaju vi znate ko je Rambo i sad vi kažete da mu je pravo ime Rambo. E sad, da li je Rambo ili neko drugo ime.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne znam, to mi već nije poznato, ne sećam se toga. A ovo su imena, znači, svih starešina koji su zbog veze, održavanja veze, koja su bila u jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da se stave ove strane na grafoskop, iste ove strane. To je strana 63. Molim vrh strane. Ovde stoji, gospodine Sel, "Zulfaj, Pruša, čišćenje". Šta to znači? Pruša je mesto, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to su, znači, napuštene karaule, znači letnje karaule naše koje su postale sedište terorista, znači, povremeno su teroristi koristili kad su prelazili iz Republike Albanije na našu teritoriju. A pojam čišćenja ja mislim da vam je već poznat, znači, već je dosta puta objašnjavan ovde. Ako vam nije jasno ja ću vam ponovo pročitam iz pravila šta to znači.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Čišćenje ima veze sa pomeranjem ljudi, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, Pravilo pešadijska-brdska planinska četa, vod propisalo je šta je čišćenje, prema tome, ima li potrebe da vam pročitam ponovo to? Ja mislim da smo dovoljno rasparavili o tom pitanju, šta podrazumeva čišćenje. Znači, čišćenje, pretres terena od zaostalih grupa terorista, a ako hoćete pročitacu vam iz pravila, šta piše u pravilima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, znamo. Mi znamo da je Pruša čišćena, ma šta to značilo i to ovog konkretnog dana, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ponovo vam ponavljam, gospodine Najs, "Zulfa" i "Pruša" su granične napuštene karaule koje su teroristi koristili za svoja uporišta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Pre nego što nastavim hteo bih da kažem da je svedok "D" identifikovao, a da mu nije dat bilo kakav materijal na uvid, dakle, on je identifikovao Ramba kao osobu koja je bila zadužena za ... U stvari, vratiću se na Ramba za koji trenutak. Sada da pogledamo sledeću stranu. To je engleska verzija 24, vaša strana 63. Munja se ponovo pominje, rezerva 540, Munja. Da li ste vi znali za paravojnu grupu Munja? Da ili ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ovo je rezervni kanal 540 "Munja", kodna oznaka "Munja".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, idemo sada na englesku stranu 26, to je 66 strana vašeg dokumenta. Videćete na strani 66, ne znam da li je to obeleženo, ali tu se pominje Pusto Selo (Pastasel). To možemo da vidimo negde na pola stranice. Pusto Selo, da li se ono nalazilo na opštem području vaše odgovornosti?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tačno je, zar ne, da je to selo ostalo u zoni odgovornosti vaše jedinice, pa sve do kraja neprijateljstva juna 1999. godine, a tačno je da je Pusto Selo ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije tačno. Znači, 1998. godine, 2. avgusta, vođena je antiteroristička akcija u tom području, a ovo su izvodi, znači, zadatka koje sam primio od komandanta bataljona. Znači, ako ste pažljivo preveli, sve stoji, linija protivterorističke borbe, znači, gde su uhvaćeni teroristi, oko 300 ljudi, šta imaju od naoružanja, snajperske puške, minobacače 60 milimetara, bestrzajne topove, mitraljeze, utvrđene tečke, bunkere, skloništa i nalaze se na toj liniji. Štab OVK je u selu Vranjak (Vranjake). Znači to su podaci o neprijatelju. Odnosno teroristima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Sel, kao i sa elektranom "Obilić", vi ste shvatili sugestiju pre nego što sam je ja i izneo. Pusto Selo je bilo mesto gde se u martu 1999. godine odigrao masakr stotine civila, zar ne? To je bilo u vašoj zoni odgovornosti. Da li znate kako su oni izgubili živote?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, u tom periodu naša jedinica se nije nalazila na tom mestu uopšte. Lepo smo vam objasnili, znači, da je 25. krenula protivteroristička akcija odnosno protivteroristička borba i na kom pravcu. Na pravcu Bela Crkva (Bellacerce) - Brestovac (Brestoc) - Mala Hoča (Hoca e Vogel) - Randubrava (Randobrave) - Retimlje (Reti) - Neprebište (Neprebishte) - Mamuša (Mamushe). Nigde se tu ne spominje Pusto selo, Pusto Selo je skroz na drugoj strani. Van zone odgovornosti naše jedinice. A ovo je 2. septembar 1998. godine. Znači, ako uzmete kartu, pogledajte.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sada stranu 27 engleske verzije, to je 68 strana vašeg dokumenta. Tu stoji da treba zapaliti stogove, ograda i kuće, a zatim još nešto što ne možemo da pročitamo. Možda biste vi mogli da

pročitajte šta piše na strani 68, u donjem desnom uglu. Dakle, "kuća", pa imamo još neke druge reči, "paljenje stogova, ograda, kuća," i onda još neka reč.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ako ste pažljivo čitali moju rednu beležnicu znači mogli ste da pročitate, "paljenje stogova, ograda i kuća, ne". Znači, to sam skraćeno napisao šta je zabranjeno da se radi. Znači, nikako nije bilo dozvoljeno nasumice paliti stogove, seno, kuće, ograde, znači, to je najstrožije bili zabranjeno. Nemojte da se smežete, gospodine Najš, nego pročitajte pažljivo. Stoji "ne". Ja znam šta vi hoćete, ali to nije u redu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, mi smo i mislili da tu možda stoji "ne", ali prevodioci nisu hteli to da napišu, nisu bili sigurni, ali ako to pažljivije pročitate, tu, u stvari, stoji "paljenje stogova, ograda", tačka zarez, "kuća ne". Zašto bi uopšte bilo šta, saslušajte, saslušajte me. Zašto ste vi u beležnici uopšte spominjali paljenje stogova ili bilo čega drugog ako se to nije dešavalo?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najš, znači nije to tačka i zarez, to je slovo "i", znači, to uopšte ne liči na tačku i zarez, nego to je slovo "i", znači, to je nastavak rečenice. Znači, to je jedna od mera koje se saopštava vojnicima pre izvršenja zadatka. Znači, najstrože je zabraniti radnje koje sam ja saopštio. Znači, ne smeju da to rade. Inače ako urade to, disciplinski će odgovarati. Ja mislim da vam je to jasno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kakva je šema paljenja stogova, ograda i kuća postojala što je ustvari dovelo do toga da bude neophodno da se da ovako jedno uputstvo?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najš, nije postojala nikakva šema, niti naređenje, ovo je jedna od mojih mera zabrana prema vojnicima. Znači, postupak koji vojnici ne smeju da prekrše, jer nisam dozvoljavao da rade neke radnje koje su zabranjene. Jer to ne liči na postupak pripadnika Vojske Jugoslavije. I to nije naš zadatak.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nije trebalo ni da kolju, ni da siluju, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najš, opet vi neke proizvoljne činjenice iznosite. Nisu vojnici niti klali niti ubijali nedužne civile i ne opterećujte me s tim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nisu?

SUDIJA BONOMI: Gospodine Sel, ovo je dobro pitanje. Zašto biste vi izričito dali ovakvu jednu naredbu za nešto šta je toliko očigledno, šta ne treba nijednom vojniku posebno pominjati, a to, u stvari, ukazuje na to da se tako nešto jeste dešavalo i da ih je zbog toga i trebalo podsetiti na to. Zbog toga vam je postavljeno to pitanje.

SVEDOK SEL: Ovo je moja konstatacija, znači ono šta ja mojom zapovešću prenosim vojnicima, znači ne dozvoljavam da rade radnje koje nisu dozvoljene, koje ne liče na rad pripadnika Vojske Jugoslavije. Znači, to je jedan od mojih mera zaštite objekata i onog življa ako ima življa tamo. Znači, ne dozvoljavam da rade ono što ne smeju da rade. A nije mi poznato da li je to negde bilo i da se radilo. Ja uglavnom to nisam dozvoljavao mojim vojnicima, znači, ovo je moja mera zabrane šta je dozvoljeno šta nije. Znači, nije dozvoljen bilo kakav nasilni postupak niti hotimično paljenje ili uništavanje imovine.

SUDIJA BONOMI: Ali ovo šta ste upravo sada rekli, tu ne stoji da je zabranjen bilo kakav oblik nasilja. Vi ste tu vrlo selektivno naveli šta je zabranjeno. Niste tu na primer napisali "ne smete klāti civile". A mene zanima zašto ste vi odlučili da baš ove stvari navedete u naredbi, budući da to odudara od svega onoga što se nalazi na toj istoj strani malo iznad.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li želite da odgovorite na pitanje sudije?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Bonomi (Bonomy), znači ovo je radna beležnica u koju ja unosim moje osnovne obaveze preme pretpostavljenoj komandi i prema potčinjenima. Znači ovo je jedna od mera bezbednosti, a zna se postupak vojnika, pripadnika jedinice u odnosu sa civilima za razliku u odnosu na naoružane teroriste.

SUDIJA BONOMI: Hvala vam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja sam hteo da vam uopšteno iznesem šta tvrde u vezi sa vama svedoci "A", "B", "C" i D, ali dodaću i ovaj detalj. Dakle, oni nisu imali pristupa vašim dokumentima, ali evo šta je vojnik "C" rekao. Podsetite se ko je svedok "C". Dakle, on je bio tamo samo 1998. godine kako vi tvrdite, mi kažemo i duže, ali on kaže da su vojnici koristili gas u kućama kako bi onesposobili stanovnike, onda bi vojnici ulazili u kuće, sve bi opljačkali, a onda bi te kuće zapalili. I tokom čitave te procedure bi uništavali

i leževe. Dakle, to su tvrdnje koje se iznose na vaš račun i to vezano za 1998. godinu i 1999. godinu. Da li ima neke istine u tome?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, nema ni najmanje istine u tome. Ja sam vam već jednom rekao, to su izjave koje su date vašim saradnicima nakon godinu dana u cilju stvaranja neke koristi za te vojnike. To vojnici su bili u jedinici pet dana, znači, bili su na obuci, na redovnoj obuci, na logorskoj prostoriji i nisu učestvovali ni u kakvim borbenim dejstvima. Kad su otišli iz jedinice, više se nikada u jedinicu nisu ni vratili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, pogledajmo samo još nekoliko beleški iz vaših dnevnika da vidimo šta je tu zabeleženo, a šta nije. Strana 40, engleska verzija. To je 16. januar 1999. godine, a to je 137 strana vašeg dokumenta i to je za 16., tu vidimo šta je uokvireno. Tu se pominju tromblonske mine, zatim "beretka, Beograd". Recite nam šta to znači?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, malopre sam vam rekao. Znači ovo je moja radna beležnica u koju sam unosio lične obaveze prema potčinjenima i pretpostavljenima, moje planove rada. Znači ovo se konkretno odnosi na spisak vojnika i starešina koji idu u organe obezbeđenja državne granice, znači, tačno se moralo znato koji je vojnik gde i koji starešina. U slučaju da im se nešto desi, da poginu, da ne možemo da ga pronađemo, znači da moramo da znamo gde se nalazi takav vojnik da li je išao na zadatak ili nije. Što se tiče tromblonskih prenosnih ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zaustavite se, molim vas. To je veoma dug odgovor. Dve reči, "beretka, Beograd". Dobili smo odgovor od osam redova, a da nije odgovoreno na pitanje. Recite nam šta to znači "beretka, Beograd"? Da li to, u stvari, znači "Crvene beretke"?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, "Beretka Beograd" su znaci za raspoznavanje za potrebe stražarskog obezbeđenja logorske prostorije. To nema nikave veze sa beretkama, niti ovim iz Beograda, niti bilo kojim beretkama. Jer uvek se za jedan znak uzima deo vojničke opreme, a za drugi deo znaka uzima se naziv grada ili planine. Znači, ovde konkretno beretka je deo vojničke opreme i Beograd. Malopre sam vam objasnio, počinje istim slovom. Znači, početno slovo, znaci raspoznavanja počinju istim slovom. Odnosno, reč koja se uzima za znake raspoznavanja. Znači, ovo su klasične reči za raspoznavanje. Ne može da stoji "Šapka Beograd", jer nije to to.

SUDIJA BONOMI: Čini mi se da nisam shvatio. To je oznaka za šta?

SVEDOK SEL: Gospodine Najs, gospodine Bonomi, znači sve vojske sveta za obezbeđenje logorske prostorije, kasarne, vojnih objekata, koriste znake za raspoznavanje, obavezno je jedna reč deo vojničke opreme, a druga reč je naziv grada ili planine. I uvek počinju sa istim početnim slovom. To su znaci koje stražari koriste za raspoznavanje, odnosno, komandir straže kad vrši smenu stražara na stražarskim mestima prema tome se rukovodi ...

SUDIJA BONOMI: Recite nam na koje vojne instalacije se sada ovo odnosi?

SVEDOK SEL: Ovo je, znači, logorska prostorija gde se jedinica nalazila. Širi rejon Damjana (Damjan).

SUDIJA BONOMI: U redu, hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Brzo ćemo sada da krenemo dalje. Na 47. strani engleske verzije, to je 164. strana vašeg dokumenta. U stvari, možda bi bilo bolje da se fokusiramo na stranu 164, a takođe da pogledamo original. Dakle, na strani 164 ovaj uokvireni deo se odnosi na maske, na zaštitne maske. Zar ne? Da?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ako ste pažljivo čitali, znači, moju radnu beležnicu, pogledajte datum 15. mart 1999. godine. Dakle, to je primopredaja dužnosti komandira čete, znači, to su navedena sredstva koja sam našao u magacinu na primopredaji dužnosti između starog komandira čete i mene kao novog komandira čete. Znači, to su sva sredstva koja duži jedinica i koja sam našao u magacinu. Znači, pogledajte, znači, lepo stoji od 15. mart 1999. godine i to se nastavlja dalje. Znači, popisana su sva sredstva.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, pogledajmo vašu stranu 166, možda će Pretresno veće hteti da to vidi u originalu.

SUDIJA BONOMI: Da li je ovo neka druga primopredaja, da nije ona primopredaja za koju ste govorili da se odigrala u februaru mesecu?

SVEDOK SEL: Gospodine Bonomi, ja sam jedinicu predao polovinom februara, znači, mesec dana sam bio u komandi bataljona i bio sam na odsustvu. Znači, 15. marta je počela primopredaja dužnosti između starog komandira čete i novog komandira čete, znači, između toga od koga

sam primao dužnost. I onda mora da popišem sva sredstva koja jedinica duguje.

SUDIJA BONOMI: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajmo original, 166. stranu, nemamo dve kopije, ali možda bi Pretresno veće trebalo da pogleda ovde. Dakle 24. marta 1999. godine, nemamo engleski prevod, još uvek nismo preveli, možda je trebalo, ali 24. marta 1999. godine vidimo da se vrši velika priprema za jednu operaciju, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, znači ovo je 24. marta nakon prijema zapovesti komandanta bataljona, znači. ja sam na osnovu te zapovesti za protivterorističku borbu formirao grupu i naveo sredstva koja idu sa njom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Ako pogledamo stranu 168, videćemo da prelazimo na 28. mart. Što znači da vi niste ništa zabeležili vezano za 25., 26. i 27, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, znači sistem izveštavanja u jedinici je lični kontakt sa komandantom, pošto se on nije nalazio daleko od mene, izveštavao sam ga preko kurira i sredstava veze. Znači, sve ono šta se dešavalo u toku protivterorističke borbe uneto je u izveštaj jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jednostavno pitanje. Ja nisam rekao da je trebalo da vi vodite evidenciju, mi smo čuli od drugih svedoka da je trebalo voditi dnevnu evidenciju, ali evo, jednostavno, u vašoj beležnici ništa nije rukom zapisano u vezi onoga što ste vi radili. Vi ste ovom Pretresnom veću predočili iz Delićevih dokumenata, ne znam tačno koji je broj, mislim da se radilo o dokumentu ... U svakom slučaju to su Delićevi dokumenti, tabulatori 363, 388, 379, 399, 411 i 499, to su sve dokumenti iz dokaznog predmeta D300.

SUDIJA KVON: 419.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, 419, hvala. Vi ste predočili pet izjava i rekli ste da je detaljna verzija onoga šta ste vi radili tih dana. E sad, recite mi, na osnovu kojih detalja ste vi sve to izneli budući da niste ništa zapisali, vi lično u vezi tih dana?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, prvo ja ne znam kako može u toku borbe da se piše i sve. Sve je ovo pisano s kolena na koleno, znači bez struje, bez imanja onih osnovnih sredstava za rad. Znači nije se imali vremena tako je borba iziskivala da se napreduje da razbijamo teroriste na datom pravcu, tako da je, da nije imalo vremena i ponovo ponavljam, svi izveštaji predati su komandi bataljona. Na osnovu toga ona je obradila svoj operativni izveštaj prema pretpostavljenoj komandi i ratni dnevnik. Jer ja, po pravilu, ne vodim operativni izveštaj i ratne dnevnike. Ali sam dužan, znači, da izvestim komandanta bataljona, odnosno komandu bataljona o svemu onome šta se dešava na mom pravcu što sam i uradio lično.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Čime ste se koristili kada su napravljene ove izjave, ako ste ih vi uopšte napravili, kada ste ih dali Komisiji Vojske Jugoslavije 2002. godine?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Izjave sam ja napisao, znači lično, znači nije mi niko drugu sugerisao niti znam šta je ko drugi pisao, a radio sam ih, znači, na osnovu sećanja i onoga šta sam prošao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pa, kada ste napisali ove izjave protekle su već tri godine nakon događaja. Vi ste tu izneli vremena, izneli ste trigonometrijske tačke, dakle, sve moguće detalje. Mi danas nemamo vremena da se pozabavimo svim tim detaljima, ali Pretresno veće je upoznato s njima. Recite nam, odakle vam svi ti detalji, gospodine Sel?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Kako, gospodine Najs, da ne znam to kad sam imao zapovest komandanta bataljona. Primio sam zapovest, znam objekte po kojima sam išao, znam liniju blokade, znam pravac koji se vodio za protivterorističku borbu, kojim smo nastupali u toj borbi. Normalno da poznajem i to ne može tek tako da izbledi iz sećanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači tako, možete da se setite svakog detalja i sada, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Normalno. Što se tiče borbenih sredstava, mogu da se setim svega.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete da se setite imena svih kota koje ste obišli?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Linija posedanja za protivterorističku borbu bila mi je na kosi Brod (Brod), trigonometar 430, a uveče sam se javio

komandantu bataljona na trigonometar 450, iznad Velike Hoče (Hoqa e Madhe). Znači to su objekti karakteristični koji se pamte i ostaju u sećanju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Mi, u stvari, imamo tačke 430 i 432, ali možda imam pogrešne podtuke, vrtićemo se na to ako bude bilo vremena. Dakle, vi se sećate svih tih detalja. Možda ipak možete da nam pomognete u vezi osobe po imenu Rambo. Recite nam njegovo ime, njegovo prezime, čin, ako možete da nam kažete, recite nam, ako ne, prećićemo na ono što ste zabeležili za 28. mart. Ali pre toga, vi kažete da niste imali vremena da napravite svoje beleške, ali vi ste proveli dan u Mamuši, zar ne? I tamo ste mogli da zabeležite sve to, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ako ste slušali moju izjavu i ako ste je čitali, znači videli ste tada da se meni tamo tenk prevrnuo, da sam imao dva povređena vojnika i jednog poginulog vojnika. Meni je bio cilj da izvučem vojnike i da ih transportujem do bolnice, a ne da pišem romane i feljtone. Cilj mi je bio da spasim ljudske živote.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo sada na 28. mart. Dakle, iako ste tada, ako se ne varam, još uvek bili u akciji zapisali ste sledeće. Na engleskom strana 48.

prevodioci: Prevodioci ne mogu da pronađu tekst u originalu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: "Smotra vojnika i oduzeti svu tehničku robu i na gomilu". Jesu li vaši vojnici, ne bih želeo, ma ustvari recite nam vi. Odakle ta tehnička roba ako nije opljačkana? Evo, tu stoji, tehnička roba. Šta to znači?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ovo je 28. mart 1999. godine znači kad sam sa jedinicom došao u rejon Bistražina (Bistrashin). Znači, u rejonu Bistražina nije bila samo moja jedinica. Ovo su zadaci komandanta bataljona koje je dao meni. Znači, sve jedinice bile su dužne da izvrše ove zadatke i da izvrše proveru. Ja kod mojih vojnika nisam našao ništa i o tome sam izvestio komandanta bataljona.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, ako sam vas dobro shvatio, tu piše oduzeti svu tehničku robu. ali nije bilo nikakve tehničke robe i na gomilu, ali nije bilo ničeg da se gomila. Da li to tu piše? Znači. vi ste očekivali da će biti opljačkane imovine ali gle, nije je bilo. Da li vi to stvarno kažete?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ja vam ponovo ponavljam, znači to je jedan zadatak od pretpostavljene komande. Znači. bili smo dužni da izvršimo smotru vojnika i ako nađemo nešto, znači, da se sve to prikupi i preda. Znači da se satvi na jedno mesto da se ne bi zloupotrebljavalo. Ja kod mojih vojnika nisam ništa našao i izvestio sam komandu o tome. Znači, jedan od zadataka koji se nakon protivterorističke borbe realizovao u rejonu odmora jedinica. To je i stalna obaveza znači da se izvrši smotra vojnika, da se vidi da nema slučajeva krađe i otimačine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Strana 175 u originalu, to je 50 na engleskom. "Civile razoružati i vezati i organu bezbednosti". Gde to?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gde to stoji, gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stranica 175. Pri vrhu, to je desna stranica pri vrhu, prvo stoji "veš" i nakon toga nešto o civilima. Pročitajte nam to, molim vas.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači, gospodine Najs, kao što sam vam rekao, tad u tom periodu je na rejon moje jedinice udarila teroristička grupa iz pravca Korenice (Korenice). U slučaju znači da se naiđe na naoružane civile, bili smo dužni da ih razoružamo jer naoružani civil ne može da se šeta kroz položaj moje jedinice, jer to je rejon odgovornosti moje jedinice i, znači, ja moram da obezbedim moju jedinicu borbenim obezbeđenjem. Znači, nikakvi civili, bez obzira da li su Albanci, Srbi, znači ne mogu da šetaju naoružani ako nisu pripadnici jedinice. Ako naidemo na takve, znači, razoružati ih, vezati i predati nadležnom organu bezbednosti, to je potpuno jasno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jeste li pronašli neke, jeste li ih vezali?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Razumem.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Sem one koja je udarila na mene i koja se nakon kraće borbe izvukla ponovo na svoj pravac. Odakle je došla.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: 178 u originalu, 53 na engleskom. Vidite, pri sredini stranice imamo neke brojeve oficira, podoficira i vojnika. "Proveriti za čin oficira iz Krajine," opet nešto RS, Republika Srpska, recite jesu li vam u to vreme pomagale snage spolja?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs, nisu to snage, znači to je starešina koji se nalazio u mojoj jedinici, odnosno koji je bio u toj graničnoj jedinici, on mi je postavio pitanje pošto je završio školu i sve i prešao je, znači, prešao je u Vojsku Jugoslavije, nije mu rešen status čina, znači preko pravne službe, odnosno daljom nadležnošću komande da postavim to pitanje da vide šta je sa činom, pošto nije dobio nikakav odgovor. Ovo se, znači, konkretno odnosi na brojno stanje jedinice u tom rejonu s kojom sam ja komandovao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A Republika Srpska? Evo tu, jedan iz Krajine.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, što sam rekao malopre, znači, radi se o starešini koji je završio školu i koji je nakon završetka svog posla u Republici Srpskoj prešao u Vojsku Jugoslavije, ali mu nije rešen čin i on je preko mene, pošto sam ja bio njegov pretpostavljeni tražio da se na legalan način reši njegov čin. Priznavanje njegovog čina. Znači, to nije ništa čudno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vrat ćemo se još na 178, ali idemo sada na 179. Šta je ovo: "Pitanje Rusa, vize"? I zatim: "Aktiviranje dobrovoljaca iz RS". Možda bi vi to trebalo da pročitate. Vidite li ovo šta je dole zaokruženo, dole desno, stranica 179. Pročitajte nam, molim vas, šta piše u tome i šta to vama znači?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To je odnos, znači, prema ovim pripadnicima koji su došli dobrovoljno u jedinicu, znači, svi su oni stavljeni pod komandu, svoju komandu odnosno pod komandu Vojske Jugoslavije, znači. Dobrovoljci su bili, dok nisu ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Čekajte. Pripadnici čega? Odakle su ti Rusi dolazili? Jer vi kažete da su pojedinci Rusi došli i pridružili se vašoj jedinici?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ja sam ih zatekao, gospodine Najs i oni su postavili pitanje viza, da im se reši viza. Ja sam ih zatekao gore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko ih je bilo, koliko je bilo Rusa tamo.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Njih je bilo četiri u jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko dugo su oni bili u vašoj jedinici?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Oni su bili, znači, negde do maja meseca, znači, relativno brzo su se ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako su se zvali?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne znam im imena, gospodine Najs, pošto su bili u graničnoj jedinici. Pod komandom drugog strešine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Čekajte, znači, došli su u maju 1999. godine. Kako su uspeli doći do Kosova u maju 1999. godine da bi se tamo borili kad je napad NATO već trajao? Objasnite nam to.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ja sam ih zatekao gore u rejonu. Znači, nit' sam ih ja doveo niti išta, znači, oni su se nalazili u graničnoj jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jesu li to bili turisti? Ko ih je doveo tamo? Jer činjenica da se snage neke druge zemlje bore u nekoj bici je nešto, a što bi negde trebalo da bude zabeleženo. Ako su to ruski vojnici, u stvari, recite nam jesu li to bili vojnici ili su to bili turisti koji su se onda opredelili da postanu vojnici?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, niti su to turisti niti su to ono šta vi mislite, pripadnici vojske. Znači, oni su jednostavno došli, smatrali su za svoju obavezu i došli. Ne znam kako su došli, ja sam ih zatekao gore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako su se zvali?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Kažem da ne znam, nije mi je poznato, jer relativno kratko su bili u mojoj jedinici i otišli su iz moje jedinice. Ja sam došao, znači, u taj rejon, znači, 27. aprila, tu sam ih zatekao na tom rejonu i posle u maju mesecu su otišli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na engleskom ne stoji tačan datum, treba da bude 29. april. A šta onda ovde ispod toga piše? Nakon Rusa, šta stoji?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Vojne knjižice". Znači za vojnike koji su izgubili vojne knjižice da se reše vojne knjižice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I posle toga.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Aktiviranje dobrovoljaca iz Republike Srpske".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovde mi se sada čini da vi imate dobrovoljce iz Republike Srpske, uprkos vašem ranijem odgovoru. Ne može baš najbolje da se pročita, ali stoji "aktiviranje dobrovoljaca iz Republike Srpske". Može li to da znači bilo šta drugo osim aktiviranja dobrovoljaca iz Republike Srpske? Šta ste to onda vi radili da biste njih aktivirali?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, u NATO agresiji, kada je počela NATO agresija na našu zemlju, normalno je da dođu ljudi koji žele da brane zemlju. Znači, ljudi su smatrali za svoju obavezu da dođu da brane zemlju, državu od NATO agresije. I to je jedno od pitanja koje sam postavio, znači šta sa tim ljudima koji su došli, odnosno, koje sam zatekao gore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, imali ste dobrovoljce sa drugih mesta? Dobro, idemo sada ponovo na stranicu 178. To je na engleskom još uvek 52. Evo, tu piše selo Bob (Bob), to znamo gde je, to smo videli na karti. Recite nam, molim vas, šta znači kad ovde piše "zaklana starica, čovek bačen u bunar".

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ovo je, znači, izveštaj od moje patrole koja je držala kontakt sa mojim desnim susedom. Moj desni sused je bio 113. vojno-teritorijalni odred iz Đakovice. Prema informaciji koju mi je patrola prenela u njihovom rejonu su naverovatnije uočili, šta li, u bunaru, znači, ta dva leša. Ovo sam zapisao da bih izvestio komandu bataljona. Koliko mi je poznato, komanda bataljona mi je uputila krim-službu, krim-tehničare, vojnu policiju na lice mesta i na osnovu njihovog izveštaja znači nisu našli ništa gore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, vojnici su javili da je jedan starica zaklana i da je čovek bačen u bunar, ali vlasti ništa nisu pronašle?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, nisu vojnici našli. Vođa patrole je starešina, znači starešina je dužan da mi podnese izveštaj nakon izvršene patrole iz spoja sa desnim susedom. I on je izvestio šta je čuo. Ono šta je čuo ja sam preneo komandi bataljona. Komanda bataljona je uputila stručne organe da ispita to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Do kraja aprila 1999. godine, najveći deo plana već je obavljen. I možda vam je već bilo jasno da nećete pobediti u bici sa NATO paktom. Recite da li je to tačno, prvo ono šta sam rekao da je najveći deo ubijanja do tada već obavljen?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja moram opet da vam ponovim ono šta sam rekao već par puta. 5. aprila kad sam došao u rejon, poseo liniju obezbeđenja državne granice, znači nije bilo nijednog civila u mom rejonu. A drugo, ja se ne bavim klanjem i ubijanjem civila. To mora da vam bude jasno, jer ja sam profesionalni oficir, a nisam ubica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ni vi ni vaše jedinice.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ni ja ni moja jedinica to nikad nije uradila i stojim iza toga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li sam onda u pravu ako mi se čini da je krajem aprila već bilo jasno da je bitka izgubljena? To je jedan od razloga zbog koga ja vama sad iznosim navod da je termoelektrana u Obiliću (Obiliq) korišćena kako bi se uništili dokazi o leševima. Da li je tačno da je krajem aprila bilo jasno da će bitka biti izgubljena?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, bitka uopšte nije bila izgubljena. Bitka je izgubljena za političkim stolom, već kako je rešeno, to nije moje, ja sam profesionalni oficir.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stvarno?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ja sam čekaio NATO snage da krenu u kopneni napad pa da ih pitam kako bi se proveli. I da li bi krenuli ponovo u napad na nas, a pošto nisu smeli, nisu ni krenuli na kopno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeća strana, 180 u originalu, 53 na engleskom. Dve stvari u vezi sa tim. Vidite ono šta je zaokruženo, šta nas interesuje. Opet, ovde se spominje "Deva", izgleda da je to tada bilo u vašoj zoni interesa. Samo kratko, da ili ne.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, znači karaula "Deva" je sa kompletnim ljudstvom, znači starešinama i vojnicima graničarima i ono šta sam zatekao gore ušlo pod moju komandu. Znači, to je bivša Vojna pošta 7238/8, to je adresa karaula "Deva". Znači, pošta, paketi, novac koji su ranije stizali na tu adresu, ja sam preuzimao i dostavljao im.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo na 30. april. Pročitajte nam, molim vas, prve dve beleške. Ovde vidimo dve zvezdice, dva asteriksa sa leve strane ispod, da li to možda znači da je to bilo nešto dosta važno, pročitajte nam, dakle, prve dve beleške za 30. april.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Prve dve beleške, znači, prva beleška odnosi se na inženjerijsko uređenje položaja za odbranu, znači zakloni, težište na izradi zaklona. Druga beleška odnosi se na uništenje alkohola, ako ga ima u jedinici, jer je najstrožije bilo zabranjeno konzumiranje alkohola. Drugo, usled dejstva NATO avijacije jer NATO avijacija nije više gađala samo vojne ciljeve već je gađala i civilne ciljeve, pa je bilo dosta napuštene stoke i

ubijene stoke. Pošto su se u tom kraju nalazili katolici, bilo je dosta svinja, a znate i sami šta svinja jede sve. Najstrožije je bilo, znači, nekontrolisano klanje stoke ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stanite. Stanite, na to ćemo još doći. Časni Sude, mislim da bi možda naš engleski prevod u prvom redu trebalo da se ispravi. Pročitajte, molim vas, šta piše u prvom redu. Dakle, bez komentara, samo pročitajte prvi red.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Prvi red, znači, "zakloni, težište na zaklonima", a kako ste ga vi preveli ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A zaklani bi značilo ljudi koji su zaklani?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije tačno, gospodin Najs, lepo vam kažem šta piše. Zakloni, težište na zaklonima. Znači podrazumeva inženjerijsko uređenje zbog dejstva NATO avijacije da se što bolje utvrdimo. Znači da ste pogrešno preveli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada, molim vas, pročitajte bez komentara. Časni Sude, mislim da ako ima nečeg dvosmislenog u prvom redu da to sada ne možemo razrešiti, ali sada molim vas da pročitate bez komentara ovu drugu belešku koja počinje rečju alkohol.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači druga rečenica, "alkohol ...

prevodioci: Razlika je samo u jednom slovu "zaklani" i "zakloni."

SUDIJA ROBINSON: Slušamo komentar prevodioca.

prevodioci: Razlika između dve reči je u jednom slovu: "zaklani, "slaughtered" i "zakloni", "shelters."

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada pročitajte drugu belešku koja počinje rečju "alkohol".

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači, "alkohol uništiti," stoji, zarez, "prasiće isterati, ne klati više," odnosi se na stoku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Ako pretpostavimo da se ovde radi o stoci, zašto su ljudi uopšte kali tu stoku?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, nije bilo potrebe uopšte klati stoku zato što smo mi imali naše redovno snabdevanje, nego usled dejstva NATO avijacije bilo je dosta uginule stoke, a znate i sami da prasići i svinje jedu sve i svašta, pa je bilo pokušaja da vojnici zatvore prasiće pa da ih za praznik, za 1. maj zakolju i ispeku. Međutim, to je najstrože zabranjeno zbog širenja zaraze i bolesti. Znači, sve i ako je bilo u jedinici negde, znači morali su da isteraju van i nisu smeli da kolju. Znači, bilo je dozvoljeno samo, znači, popuna mesom iz redovnog snabdevanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno, zapravo u muslimanskom kraju zapravo nema mnogo svinja, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Malopre sam vam rekao da je tu i katolički živalj živeo. Za razliku od muslimana, albanskih muslimana, oni čuvaju svinje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gledajte, čuli smo dosta dokaza o tome da ne samo da su ljudi ubijani i da je njihova imovina pljačkana nego da je njihova stoka bezobzirno klana u okviru jedne šire kampanje. Da li vi o tome govorite u ovoj belešci u vezi sa klanjem?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ovo je jedno od naređenja pretpostavljene komande. Znači, bio sam dužan da kao komandir jedinice na tom pravcu, da izvršim smotru jedinica, da uništim sav alkohol ako nešto pronađem i ako nađem negde da se čuva stoka i priprema za klanje da to isteram na slobodu i da sprečim dalje klanje, jer imali smo redovnu popunu sa artiklima hrane tako da nije bilo potrebno da koljemo stoku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja mislim da to ne znači to. Vi znate šta to znači, to se odnosi na zločine u kojima ste vi učestvovali.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije tačno, gospodine Najs. To je vaše mišljenje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada, molim vas, razmotrite neke stvari koje su izrečene na suđenju Mančiću. Imamo ovde zapisnik sa glavnog pretresa koji je interesantan sam po sebi. Ceo taj zapisnik je dosta dug, tu su, naravno i doprinosi istražnog sudije. Mislim da bi čisto iz praktičnih razloga bilo zgodno pogledati original bez obzira da li će to kasnije biti uvršteno u spis ili ne. Najbolje je da stavimo strane na grafoskop, svedok će dobiti original

strane na BHS-u kako bi mogao da prati i tu imamo nekih sedam beležaka koje želim da svedok razmotri. Ovo je, znači, suđenje održano 2002. godine kao što sam već objasnio. Suđenje Mančiću, Radojeviću, Tešiću i Seregiju. Na strani 16 vidimo da je Tešić rekao da su mu Radojević i Mančić naredili da ubije civile. I to je srž tog suđenja. Za to znate, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to je rejon odgovornosti druge jedinice i meni ste bespotrebno dali ove beleške, ja ne mogu ništa reći o tome jer ta jedinica se nalazila od mene 20 kilometara. I nije mi poznato šta je ona radila. Ako su nešto uradili, oni su i odgovarali za to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ubisvo u Kušninu dogodilo se 11. aprila. Mi smo videli Vukovićev ratni dnevnik i tamo stoji da ste 5. aprila poslali u Kukaj, a Kukaj je u istom kraju gde i Kušnin, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, Kušnin i Kukaj su na vazdušnoj udaljenosti negde oko 20 kilometara. Kukaj je u blizini karaule "Deva". Uzmite kartu i pogledajte.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Osim toga Tešić, Seregi i Radojević, svi su bili pod vašom komandom u vreme kada su počeli da rade na tom području, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja vam kažem da vojnu problematiku slabo poznajete. Znači, dok sam ja bio odgovoran za tu jedinicu u kojoj se nalaze ti vojnici pod mojom komandom, znači, do 15. februara, garantujem, znači, da nisu učinili nikakav zločin niti bilo šta drugo slično tome. Šta se dešavalo kad sam ja otišao iz tog rejona, nije mi poznato. Kažem vam ponovo, ako se nešto i desilo, znači oni su odgovarali za to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Strana 29 na engleskom. Evo šta ovde piše. Piše da im ništa nije rečeno o tome šta treba da urade sa tim civilima osim toga da ih ubiju, to je na strani 16, treći pasus odozdo. "Ja nisam čuo da postoje bilo kakve Ženevske konvencije o zaštiti za vreme rata. Niko mi od starešina ništa nije rekao bilo šta u smislu kako se za vreme rata postupa sa licima koja nisu u ratnom sukobu". Znači, ova izjava pokriva i period i kad ste vi bili njegov pretpostavljeni. Tešić je vojnik za koga ste vi kasnije svedočili o njegovom karakteru, kao podršku njemu. On kaže da mu vi nikad ništa niste rekli o Ženevskim konvencijama.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ovde se nigde ne spominje moje ime. Ja vam ponovo kažem, bespotrebno dajete ovo jer ovo se desilo

u rejonu odgovornosti druge jedinice. Nije mi poznato šta i kako se dešavalo tamo. Znači, nema potrebe da raspravljam o nečemu šta se nije dešavalo u rejonu odgovornosti moje jedinice. Ja odgovaram za stanje u mojoj jedinici, a ne za stanje u drugoj jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, pokažite nam onda dokument iz predmetnog vremena u kome piše da ste vi informisali vaše vojnike, među kojima i Tešića, o Ženevskim konvencijama. Recite nam samo gde da pronađemo takav dokument.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, koliko je meni poznato, znači, srtručni organi su dolazili u jedinicu i sve i održali su predavanje o ratnom vojnom pravu i o Ženevskoj konvenciji vojnicima. I rekao sam vam da je svaki vojnik imao kod sebe podsetnik Postupak vojnika u borbi. Svaki komandir je imao kod sebe osnove ratnog prava. Bez toga nijedan vojnik nije išao. Znači, plus što je usmeno upoznat sa tim, znači, imao je kod sebe tu brošuru. A uostalom, svako odgovara za svoje postupke. A trebalo bi sada ponovo da prevrnem sve radne beležnice da bi našao to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je nešto što bi verovatno znali vaš kolega oficir, kapetan Rangelov, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne znam, to pitajte njega. To se desilo u rejonu odgovornosti njegove jedinice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Upravo tako, upravo tako. Još ćemo neke druge stvari pogledati, ali kad ste već spomenuli Rangelova, pogledajte, molim vas, vašu stranu 26, na engleskom je to 52. Evo šta je Rangelov rekao pred Sudom. Zadnji pasus na strani: "Pošto sam dobio podatke u vezi sa tim događajem," a tu misli na ubistva poručnika Radojevića, "ja sam se kasnije sastao sa majorom Mančićem kada je bio prisutan i poručnik Radojević kojima sam skrenuo pažnju da to ne sme više da se dešava, da ja to ako komandir čete ne dozvoljavam, a nakon ovog sam počeo da svojim zapovestima pišem, pored ostalog, da se prema civilnom stanovništvu, zarobljenicima, ranjenicima, postupa u skladu sa Ženevskom konvencijom". Prema tome, čak i vaš kolega oficir pred Sudom je izjavio da se vojska nije redovno informisala o Ženevskim konvencijama. Šta kažete na to?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja vam ponovo ponavljam, ja odgovaram za rejon odgovornost moje jedinice. I ja znam decidno da sam

opisao sve mere, upoznao sve vojnike i preduzimao mere da bih sprečio bilo kakve neželjene radnje i postupke.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stvarno? A da pogledamo sada našu stranu 30, vašu stranu 16. Dakle, jedini razlog zbog koga je uopšte došlo do ovog suđenja za taj zločin je to, kao što Tešić kaže, on je to po prvi put prijavio organu bezbednosti u njegovoj jedinici, to je bio zastavnik Rudić. Jeste li poznavali Rudića?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi znali da su leševi te dvojice muškaraca bili delimično spaljeni?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ponovo vam ponavljam, ovo je rejon odgovornost druge jedinice. Šta se dešavalo u rejonu odgovornosti druge jedinice, nije mi poznato. Ne mogu da vam kažem nešto kad nisam video, niti čuo o tome. Tek sam čuo kad je počelo suđenje i ovo, šta se zbilo tamo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, svi ti ljudi koji su bili pod vašom komandom ili vaši saradnici, na primer Kolundžić, nemamo vremena za njega, ali se njegovo ime često spominje u vašem dnevniku. Ako pogledate stranu 31, pri vrhu strane, Tešić kaže, to je vaša strana 17 i to smo vam označili, dakle, to je sledećeg dana, drugi pasus: "Odmah nakon ovog događaja, to jest narednog dana meni je poručnik Kolundžić prbacivao u smislu što ne palim kad treba da palim, a pominjao mi je i Hag (The Hague)". Vaši oficiri zapovedali su veoma mladim ljudima i vi ste njih mogli da naterate da rade šta god vi želite i kada su se odupirali vi bi im pretili, između ostalog i Hagom. Nije li to istina?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije istina. Znači, svojim ličnim primerom, kao starešina, uvek sam uticao na rad potčinjenih i nikad ne bih dozvolio da urade nešto što nije dozvoljeno. I ponovo vam kažem, šta se dešavalo u zoni odgovornosti druge jedinice ne zanima me. Svako snosi odgovornost za rad u svom rejonu odgovornosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, o tome da je Tešić koristio droge može se videti na strani 32, a sada idemo na suoptuženog, Seregi, to je vaša strana 21.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Da, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, svedok već 10 puta kaže da to nema veze s njegovom jedinicom. Ja ne znam zašto vi dozvoljavate da gospodin Najs na ovakav način rasipa vreme. Inače vam skrećem pažnju da njegovo unakrsno ispitivanje traje bar tri puta duže od mog glavnog ispitivanja. A nije osporio nijedan deo do sada onoga što je svedok u glavnom ispitivanju svedočio. Nego se bavi stvarima koje nemaju veze s glavnim svedočenjem, a istovremeno stvarima koje nemaju veze sa svedokom, a vreme troši sasvim nerazumno. Mislim da ovo nema smisla.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, vi ste rekli da ćete da završite.

TUŽILAC NAJS: Da, završavam.

SUDIJA ROBINSON: Dozvoliću pitanje, gospodine Miloševiću, jer je to možda nešto o čemu ovaj svedok možda ima neka saznanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Ti mladići bili su pod vašom komandom u prethodnom periodu i zato hoću da pogledamo vašu stranu 21 i da imamo na umu ono šta ste nam vi ranije rekli o drogama i alkoholu. Evo šta je taj čovek rekao: "Pre toga uzeo sam trodon. Ne sećam se količine, mešao sam to sa alkoholom. Ovo sam uzimao i nakon događaja. Ovaj događaj se desio negde u toku dana i to između 10.00 i 14.00. Ja sam i pre odlaska na služenje vojnog roka uzimao određena narkotička sredstva: trodon, marihuanu, LSD, ekstazi i slično". Znači, "sad uzimam travu, ali u manjim količinama". Vi ste znali da su ljudi u vašim jedinicama konzumirali alkohol i droge?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno. To je izjava svedoka, odnosno, njegova u cilju da odbrani svoje postupke ranije koje je učinio. Taj vojnik Tešić, dok je bio u mojoj jedinici, bio je moje lično obezbeđenje i garantujem glavom da nikad nije koristio drogu niti alkohol. Jer prvo bih ga ja najurio od sebe da je pokušao nešto tako da koristi. Jer meni takav vojnik ne treba.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, sada strana 54 na engleskom, a kod vas 27. Tu svedoči Rangelov. Evo šta je Rangelov rekao na strani 27. On je

bio čovek na sličnom rangu i položaju kao i vi. Prvo kaže: "Nakon početka agresije nisam organizovao obuku o Ženevskim konvencijama i ne znam da li su to radili drugi," ali kaže, "ja znam da su vojnici uzimali droge i alkohol dok su bili na Kosovu i mešali sa alkoholom". Dakle, evo, podvučen citat: "Poznati su mi slučajevi da su neki vojnici uzimali razne vrste droge i alkohol tokom izvršavanja zadataka na teritoriji Kosova i Metohije i da su sve to kombinovali sa alkoholom". Dakle, vi ste znali, evo čak i vaš kolega oficir kaže da su ljudi morali da uzimaju droge da bi učinili ono šta se od njih tražilo.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, to uopšte nije tačno. To uopšte nije tačno, to je vaša konstatacija. Ja vam ponovo tvrdim, znači, dok je vojnik Tešić bio pod mojom komandom, nije koristio nikakve droge, niti alkohol, a to što su oni dali takve izjave to pitajte Pretresno veće zašto su tako dali te izjave. Mislim ono Pretresno veće pred kojim su davali izjave. A ja znam da u rejonu odgovornosti moje jedinice najstrožije se zabarnjuje upotreba alkohola, konzumiranje alkohola i bilo kave druge radnje. Tako da nisam imao problema sa tim uopšte. To je sve stvar odnosa komandovanja prema jedinici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I konačno, vi ste tvrdili da se sistematski informisalo o Ženevskim konvencijama. Da vidimo šta je vaš kolega, oficir Vuković, on je svedočio i pred ovim Sudom, na strani 36 rekao pred ovim drugim sudom. Evo, dakle, šta on kaže. Zadnji paragraf na stranici: "Za vreme pomenute agresije mi nismo imali neku posebnu obuku oko toga kako treba postupati sa civilnim stanovništvom, ranjenicima, zarobljenicima i slično. U vezi sa ovim imali smo uputstva koja su se nalazila kod komandira četa. U tim uputstvima je bilo propisano kako treba postupati sa navedenim licima". I zatim on kaže da su oficiri znali koja pravila treba da poštuju, ali dakle on kaže da nije bilo nikave posebne obuke o Ženevskim konvencijama, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja odgovaram za stanje u mojoj jedinici. Ja znam da su moji vojnici bili upoznati i imali su kod sebe ono što sam rekao. Potpukovnik Vuković došao je negde krajem jula 1998. godine u našu jedinicu. Obuka sa vojnicima izvedena je pre toga, a što ga bivši starešina nije upoznao s tim, nije mi poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, gospodine Sel, kao rezultat toga što ste vi došli ovamo i kao rezultat toga što ste na kraju nabavili dokumente nastale u

predmetno vreme, bilo je moguće stupiti u kontakt sa ljudima koji su služili pod vama. I suprotno svemu onome šta ste vi rekli, da niste učestvovali ni u čemu u Beloj Crkvi ni u Celinama (Celine) ni drugde, istina je da je tokom 1998. godine i 1999. godine, vojska na Kosovu postupala bez ikakvog obzira prema zakonu. Nije li to istina?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodin Najš, molim vas, ogradite se prema mojoj jedinici. Znači, ja odgovaram za stanje u mojoj jedinici. Znam da moji vojnici, moji potčinjeni nisu počinili nikakvo krivično delo niti zlodelo. I stojim iza toga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali vi ste odlučivali o životu i o smrti žena, vi ste odlučivali o tome da li će ih neko silovati ili ne.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najš, ja se izvinjavam, ponovo vam ponavljam. Vi uporno pokušavate da mi podmetnete izjavu od vojnika koji je napustio jedinicu 5. juna, odnosno pet dana nakon dolaska u jedinicu. Ništa tako se nije dešavalo u mojoj jedinici. Niti je bilo ubistva civila, niti silovanja, niti bilo čega drugog. To su izjave, znači, od vojnika koji su pobjegli iz jedinica i pokušali da dobiju politički azil ili već šta u nekoj drugoj zemlji na račun lažnih izjava. A ja sam ovde došao zbog istine i zakleo sam se da ću da govorim istinu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kao što znate, vojnik "D" je bio vojnik sve do kraja. Gospodine Sel, vi ste došli ovde kako biste lagali pred ovim Sudom bez ikakvih dokumenata iz predmetnog vremena koji bi podržali izjave koje ste dali Komisiji Vojske Jugoslavije i bez karata koje je neko drugi napravio za vas, kako biste ih vi prihvatili kao svoje. To je istina, zar ne?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najš, prvo ste me uvredili. Ja nisam došao ovde da lažem nego došao sam zbog istine. I nek vam služi na čast to što ste rekli. Ja decidno stojim iza onoga što sam izneo u svojim izjavama i iza mog rada. Ja sam profesionalni vojnik, ponovo vam kažem, profesionalni vojnik i profesionalno sam izvršavao svoje zadatke. I zna se protiv koga vojska vodi borbu, a protiv koga ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I moje poslednje pitanje koje ću ponovo da ponovim. Želim da vam pružim mogućnost da dobro razmislite o odgovoru. Da li možete za svoju jedinicu ili za Vukovićevu jedinicu, ukoliko to znate, da nam ukažete na bilo koji dokument u kome se pominje da je zarobljen neki zarobljenik ili bilo ko drugi da je zarobljen 1998. godine i da na osnovu tog

dokumenta možemo da vidimo šta se desilo sa tim ratnim zarobljenikom? Da li možete da nam ukažete na bilo koji dokument te vrste?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja mislim da vi treba da se obratite bivšem Vojnom sudu, odnosno pravobranilaštvu u Nišu koje je preuzelo slučajeve Vojnog suda, bivšeg Vojnog suda. Tamo imate tačne podatke šta je rađeno sa teroristima koji su uhvaćeni 1998. godine. Znači, oni su predati nadležnim vojnim organima, Vojnom sudu i bili su na odgovornosti pred Vojnim sudom. A nije bilo nikakvog ubijanja niti bilo kakvog drugog zločina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Istina je, u stvari, da su oni sačekivani u zasedama i da su ubijani i to od strane vas.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja vas molim da ne iznosite takve izmišljotine. To je izmišljotina. Vojska je samo izvršavala svoj zadatak. Teroristi su prvi koji su krenuli u naoružavanje, krijumčarenje naoružanja i borbu protiv vojske. Znači, protiv legalne vlasti. Mi nismo tražili nikakvu borbu sa njima, oni su krenuli da se bore protiv nas. Znači, ispada da su naši vojnici, naše starešine, poginule same od sebe. Od nenaoružanog naroda, to vama tako dolazi. I nikad vojska nije prva otvarala vatru nego je uvek druga otvarala vatru, u cilju da odbrani sebe i svoje živote.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, koliko vam vremena treba za dodatno ispitivanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, očigledno je da mi je ostalo vrlo malo vremena do kraja rada, ali pokušaću da ga iskoristim da ga završim da ne bismo zadržavali potukovnika Sela duže od danas.

SUDIJA ROBINSON: U redu, napravićemo sada pauzu od 25 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Trebalo je da zatražim da se beležnica uvede u dokazni spis. To nisam uradio.

SUDIJA ROBINSON: Da, u redu.

TUŽILAC NAJS: Zapisnik sa suđenja Mančiću je dostavljen ovom Sudu i, naravno, na Pretresnom veću je da odluči.

SUDIJA ROBINSON: Da li imate bilo kakvih komentara u vezi sa uvrštavanjem zapisnika sa suđenja?

ADVOKAT KEJ: Što se tiče beležnice i prevoda beležnice, moram da kažem da smo bili vrlo nezadovoljni prevodom beležnice. Recimo odlomci koji su odabrani. Imali smo prevod "zaklani". Na prvi pogled to bi moglo da bude veoma sumnjivo, takođe to bi mogao da bude inkriminišući dokaz. Međutim, ako pogledate reči na BHS, videćete da to nije baš najjasnije u verziji Tužilaštva, a sve je vrlo jasno ako se pogleda original. Zatim imamo reč "prasići" i to je preskočeno tako da je vrlo nezadovoljavajući način na koji je to sve urađeno.

SUDIJA ROBINSON: Da, ali vi ne tvrdite da je to Tužilaštvo namerno uradilo.

ADVOKAT KEJ: Pa, radi se o tome da je reč o nezadovoljavajućem prevodu. Ne bih hteo ništa drugo da kažem i ja mislim da bi trebalo da dobijemo zvaničan prevod ovih odlomaka koji su predloženi, a ne nacrt prevoda.

SUDIJA ROBINSON: Da, slažem se sa vama, gospodine Kej. U datim okolnostima trebalo bi da imamo zvaničan prevod.

ADVOKAT KEJ: Što se tiče zapisnika u ovom drugom postupku, mi smatramo da to nije prihvatljivo i to iz onih istih razloga koje je Pretresno veće ranije navelo u vezi sa prihvatanjem izjava drugih osoba koje nisu ovde pozvane kao svedoci. To nije dokument iz predmetnog vremena, to nije dokument koji govori sam za sebe, a sadržaj tog dokumenta je očigledno nešto šta se osporava. I stoga se mi ne slažemo s tim da se taj dokument uvrsti u dokazni spis.

TUŽILAC NAJS: Hteo bi da izrazim ozbiljnu zabrinutost zbog onoga šta je rekao gospodin Kej. To je, u stvari, uvredljivo za grupu ljudi koja je veoma naporno radila tokom ovog vikenda kako bi proizveli najbolji prevod koji su mogli u tako kratkom vremenu i s obzirom na okolnosti. Mi smo naravno mogli da pretpostavimo da će recimo ovaj svedok doći sa dokumentima

iz predmetnog vremena i onda je to moglo da se da da se prevede, bilo optuženi ili gospodin Kej i na taj način bi on izvršio svoju ulogu dodeljenog branioca. Što se tiče materijala, taj materijal je pročitala jedna osoba i onda je napravljen najkraći prevod koji smo mogli da napravimo. Zatim je, naravno, posle toga, to došlo u ruke drugih ljudi i poslednji deo prevoda smo dobili sinoć u 5.00. Ti ljudi su veoma teško radili i veoma je uvredljivo za nekoga ko ne govori taj jezik reći ono šta je gospodin Kej rekao. Evo, uzeću jedan primer. Ako pogledamo reči "zaklon" i "zaklan", radi se o slovu "a" i o slovu "o" i nije jasna razlika između ta dva slova. E sad, što se tiče reči koje nisu prevedene, ja sam bio dao ovom svedoku priliku da on pročita ono šta piše. Dakle, odbacujem sve primedbe gospodina Keja i takođe i u ime svih onih koji su veoma naporno radili kako bi ovo Pretresno veće imalo koristan materijal. Što se tiče spisa postupak radi se o dokumentu koji bi bio od velike koristi ovom Pretresnom veću, radi se o zvaničnom dokumentu koji je dostavljen ovom Sudu, takođe se radi o dokumentu gde su stvari rečene pod zakletvom pred sudom u bivšoj Jugoslaviji. Takođe tu je bilo i tužilaštvo, bila je i odbrana i onda imamo odluku suda koji je izrekao osuđujuće presude svoj četvorici i to kazne zatvora u rasponu od tri do sedam godina. I smatram takođe da tu postoje primedbe i o upotrebi narkotika i o Ženevskim konvencijama i pozivam ovo Pretresno veće da prihvati ovaj dokument zbog očigledne vrednosti. Hvala.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, što se tiče ovog dokumenta o ovoj četvorici koji je spominjao gospodin Najs, ja želim da vas podsetim da je gospodin Najs čak i svedoku naveo netačan podatak da je to bio jedini slučaj da je nekome suđeno. To nije tačno, jer ste imali svedočenje generala Gojovića da je veliki broj ljudi suđen, čak i za vreme rata. Da li ovaj broj ljudi može da služi kao neki dokaz je drugo pitanje, ali taj dokument se ne može uvesti prilikom saslušanja ovog svedoka jer ovaj svedok s tim ljudima nema nikakve veze. To nije njegova jedinica i to bi bilo kao da uvodite bilo koji drugi dokument koji sa njegovim svedočenjem nema nikakve veze. Prema tome, taj dokument mislim da ne može da se uvede. A što se tiče ove beležnice, ja sam potpuno saglasan da se radna beležnica uvede, ali da se uvede u njenom originalu, a ne u prevodu koji je manjkav za prilično kardinalne greške kao što ste videli. A drugo, takve greške nije prvi put da se pojavljuju u prevodu. Već ste videli koliko je takvih grešaka u onim

serijskim u onim televizijskim serijama koje ste ovde morali da proveravate i to samo one koje ste proveravali i koliko u samim drugim gde ste vi sami, gospodine Robinson, više puta ukazivali gospodinu Najsu da se radi o krupnim greškama. Prema tome, ja ne bih, ne bih pretpostavljao da je sve to urađeno i da je primedba gospodina Keja bila uvredljiva za prevodioce. Naravno, ne ulazim ni u pozadinu, ni u detalje.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Zapisnik sa suđenja neće biti uvršten u spis, u skladu sa našom praksom. Radnu beležnicu ćemo uvrstiti i to one delove koji su pomenuti tokom unakrsnog ispitivanja, jer su ti delovi prevedeni na adekvatan način i eventualne greške su ispravljene. Isto tako želi da kažem da Pretresno veće ceni napore bilo koje strane da se pribave prevodi, jer znamo da su naši službeni prevodioci gotovo pod opsadom i velikim pritiskom. Isto tako znamo da ponekad može doći do grešaka i kad se tako nešto dogodi treba preduzeti posebne mere da bi se greške ispravile. Isto tako, naravno, uvrstiće se u spis i oni delovi radne beležnice koje će optuženi pomenuti tokom dodatnog ispitivanja.

sekretar: Broj će biti 938.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Robinson. Gospodine Sel, gospodin Najs vam je sugerisao da nije bilo hapšenja i zarobljevanja. Da li je vama poznato koliko je pripadnika UČK (Ushtria Clirimtare e Kosoves) posle 5. oktobra amnestirano i pušteno iz naših zatvora?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, znači, koliko mi je poznato, pušteni su svi na slobodu. Koji su osuđeni na sudske kazne. Ne znam tačno brojčano koliko ih je, ali znam da su svi pušteni maltene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, pušteno ih je više stotina, ali da li bi oni mogli da budu pušteni da ...

TUŽILAC NAJS: Ne želimo da slušamo svedočenje optuženog. I pitanja se nisu odnosila na to da li je bilo uopšte bilo kakvih zarobljenika. Moja pitanja su se odnosila na to da li ovaj svedok ima bilo kakvih saznanja o detaljima tih stvari i on je odgovorio da nema.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, podsećam vas da vi ovde ne svedočite i da ne smete da postavljate sugestivna pitanja. Pustite svedoka da svedoči.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, on je sam rekao da mu je poznato da su svi pušteni. Mogli su biti pušteni samo oni koji su uhapšeni, a ne koji su ubijeni. Ali dobro, da pokušam da prođem kroz ova pitanja. Molim vas, stavite na grafoskop ovu stranu 180 koja je bila pogrešno prevedena, ali u originalu. Dakle, na srpskom jeziku u rukopisu svedoka. Ja sam zamolio da bude originalni, originalna strana da može svako da vidi šta piše na njoj. Rukopis je tu prilično čitak. Strana je 180. Dakle, na dve ove zvezdice, pod dve zvezdice piše šta? Pročitajte još jednom i možete da vidite svi šta piše pod dve zvezdice.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, znači to je jedan od težišnih zadataka u cilju sprečavanja gubitaka od NATO avijacije, znači, zakoni, težište na zakonima. Znači, na utvrđivanju jedinica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li se, na primer, ove reči "na zaklonima", "zaklonima" lepo vidi slovo "a"...

prevodioci: Molimo govornike da govore sporije i da prave pauzu između pitanja i odgovora.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, gospodine Sel, prevodioci vas mole da usporite. Pravite pauzu između pitanja i odgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogledajte reč "zakloni", dva puta se upotrebljava reč "zakloni". I u jednoj i u drugoj reči imate slovo "a" i imate slovo "o". Da li, evo pogledajte "zaklonima", da li se "a" piše ...

TUŽILAC NAJS: Ko ovde svedoči? Pravilno tumačenje reči u dnevniku nije posao optuženog. On radi ono šta je i ranije radio.

SUDIJA BONOMI: Ja se u potpunosti slažem, jer dva slova "a", u stvari dva slova koja su možda "o", možda "a", jedno od njih očigledno izgleda kao "a" i to eto tu može da se vidi i ono šta optuženi kaže o tome nema veze.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, možete li od ovoga nešto više da izvučete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson i u engleskom i u srpskom jeziku, a ovde se piše latinicom i "a" i "o" se piše isto. Prema tome, tu nema šta da se prevodi. Evo, pokažite "zaklonima", molim vas pokažite reč "zaklonima". Zakloni i zaklonima. Vidite slovo "a" je drugo po redu, a slovo "o" peto po redu. Valjda se razlikuje. Piše lepo, zakloni. Zakloni.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, predlažem da idemo dalje. Ja sam za moj tekst napisao da ne može definitivno da se protumači, neću ništa od toga dalje da nastojim da izvučem i osim ukoliko optuženi dalje ne insistira, stvarno ne znam ... To ne čitam na način na koji čita optuženi, a ako on sada želi da uništi vrednost bilo kakvog oblika ispitivanja time što neprestano odbija da poslušna nalog Pretresnog veća da ne stavlja reči u usta svedoka, onda treba da idemo dalje.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ako imate neko pitanje koje želite da postavite svedoku, a da ne svedočite sami, to možete da učinite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Sel, da li ovde u rukopisu izgled slova dozvoljava bilo kakvu dilemu o tome šta tu piše? Da li je ovo dovoljno čitko za vas, a nadam se i za sve one koji gledaju ovaj prenos?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, znači, ovo ne dovodi ni u kakvu nedoumicu, vrlo jasno i čitko piše "zakloni" i "zaklonima". I vidi se očita razlika između slova "a" i "o".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Hvala. Sledeće dve zvezdice, šta piše u celoj rečenici. Dobro, "alkohol uništiti", to ste rekli i posle, zapeta, koja je ovo druga reč šta piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Druga reč, gospodine Miloševiću, su "prasići".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači, "prasiće," šta piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Isterati" u slučaju da ima negde da se čivaju...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, ali šta piše samo.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: ... i ne klati ih više".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači prasiće, je l' piše "prasiće"?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Molim vas, gospodine Sel. Ovde je više puta vraćano na pitanje zasede. Da li je zaseda uobičajena i legitimna aktivnost u obezbeđenju državne granice ili nešto šta ste samo vi naređivali?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, to je potpuno legitimna borbena radnja koja se izvodi ne samo u obezbeđenju državne granice već u svim drugim vidovima borbenih dejstava. Znači, to je klasična borbena radnja s tim što smo je mi ovde primenjivali na dubinskom obezbeđenju državne granice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste postavljali zasede u dubinu, je li tako?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to znači da ako neko naiđe na zasedu da je on morao proći pored graničnog obezbeđenja?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, Vojska Jugoslavije do tog momenta znači do određenog momenta nije imala pravo da uđe u granični pojas. Zna se ko obezbeđuje državnu granicu. Već dubinsko obezbeđenje državne granice podrazumeva obezbeđenje dublje po liniji, znači, prvu liniju, neposrednu odbranu granice, preuzimaju graničari i ako nešto prođe između njih ili oni nisu bili u mogućnosti da pokriju sve, znači ako nešto prođe između njih, naleteće na nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li to znači, a ono šta može da naleti na vas je nešto šta se prokralo pored graničara?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, znači ništa drugo nije moglo da naiđe sem toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je onda dužnost ljudi, koliko iznosi, koliko je brojno stanje uobičajeno te zasede?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, uobičajeno brojno stanje zasede bi bilo 10 do 12 ljudi sa starešinom. Znači, obavezno je svaki starešina, aktivni starešina išao sa vojnicima i to je na osnovu utvrđenog brojnog stanja, pretpostavki, procena, na osnovu koja grupa će da pokuša proboj, odnosno, prolazak kroz rejon. Inače može i više ljudi da ide u zasedu od zavisnosti ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste objasnili da su zasede postavljane na pravcima gde se očekivalo da prođu krijumčarenja, grupe koje krijumčare oružje. Upotrebili ste izraz krijumčarenje.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, gospodine Miloševiću, znači zasede se postavljaju na eventualnom mestu nailaska oružja. Odnosno, naoružanih terorista koji tu dolaze sa obuke iz Albanije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta bi bila, šta bi bio zadatak zasede? Dakle, grupa je se provukla pored graničnih organa da je nisu приметili, naišla je na vašu zasedu. Šta je zadatak zasede? Da li da odmah puca i likvidira grupu ili šta drugo? Recite jednostavno šta je zadatak zasede.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Zadatak zasede je, gospodine Miloševiću, po svim načelima i pravilima je znači upozorenje, prvo pružanje upozorenja licima koja su došla, međutim, pošto se radi o noći, znači to su kratkotrajni udari u zavisnosti od jačine protivnika i izvalačenja u određenih rejon, odnosno, ovde se radi o upozorenju, znači konkretno, oni su upozoreni i prvi su otvorili vatru na nas, naši su samo uzvratili vatru. Znači, naši uzvraćaju vatrom u slučaju da ovi dejstvuju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u slučaju da oni otvore vatru.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, to je uvek bilo tako. Znači nikad mi nismo prvi otvarali vatru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sada, konkretno, koliko se puta vašoj jedinici desilo da otvara vatru kad se nalazi u zasedi?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Konkretno, gospodine Miloševiću, znači moja jedinica i pored svakodnevnih postavljanja zaseda i sve nijednom nije bila u situaciji da otvara vatru, jer nije bilo pokušaja prolaska kroz moj rejon.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dakle, na vašem rejonu tih pokušaja nije ni bilo?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Bilo je pokrenuto pitanje Smonice. Vi ste imali posla sa teroristima u Smonici, je li tako?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, gospodine Miloševiću, to je u vreme 1998. godine bilo jedno od najjačih njihovih terorističkih uporišta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pomenuli ste da su u tom rejonu, da je u tom rejonu poginulo 20 vojnika.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Poginulo je, znači, gospodine Miloševiću, negde oko 20 vojnika i starešina i ranjeno nešto teže i lakše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A od čega su poginuli ti vojnici i starešine na tom području?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Poginuli su, na tom području, poginuli su od terorističke vatre. Znači, od vatre terorista.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodin Najs je sugerirao kad ste govorili o minobacačkoj podršci koju ste imali u to vreme da minobacači gađaju nasumice selo. Da li je bilo nekakve nasumične vatre od minobacača?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nikad, gospodine Miloševiću, naši minobacači nisu nasumice otvarali vatru već su otvarali proračunatu vatru po uočenim ciljevima i utvrđenim vatrenim tačkama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je minobacač 120 milimetara koji je ovde pominjan precizno oruđe?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: U rukama dobro obučениh vojnika, računara i ovih koji upravljaju vatrom, izuzetno precizno oruđe. Odnosno oruđe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ikad otvarana vatra nasumica, a ne na vatreni cilj?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nikad nije otvarana vatra nasumice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodin Najs je sugerirao da su tela ubijenih postala problem u aprilu. Jeste li vi imali posla s telima ubijenih uopšte?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, kao što sam rekao, znači nikada nisam imao posla sa telima ubijenih jer ih nikada nisam ni našao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da su ih oni uspešno izvlačili?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, to sam rekao na prošlom svedočenju, znači, prethodnih dana kada sam svedočio, znači imali su sistem, znači, izvlačenja svojih ranjenih i mrtvih. Znači, nalazili smo tragove, krvave tragove izvlačenja, dalje krvave delove uniforme, međutim, nigde nismo pronašli nijednog ranjenog ni mrtvog teroristu. Barem na mom pravcu dejstva jedinice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na 62. stranici dnevnika, odnosno, ne dnevnika nego radne beležnice, upotrebljava se izraz "uhapsiti i vezati". Sećate se toga?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li hapšenje podrazumeva vezivanje? Dakle, stavljanje lisica ili vezivanje u nedostatku lisica nekim drugim sredstvom?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, kao što je poznato, vojnici nisu imali lisice, u slučaju nailaska na naoružane civile ...

TUŽILAC NAJS: On je već dao kompletan odgovor na pitanje.

SUDIJA ROBINSON: Nemojte da odgovorite na to. Idite dalje, gospodine Miloševiću. Vi ste potpuno uništili delotvornost bilo kog odgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u redu. Vi ste ovde vrlo dugo ispitivani, potpukovniče Sel, u vezi sa vojnikom koji je ovde predstavljan kao vojnik "A".

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vojnik "A" se pominje na stranici 33 vaše beležnice. Da li to možete da vidite?

SUDIJA ROBINSON: Sada smo na javnoj sednici. Ovo nije smelo da se pomene. To treba da se rediguje.

TUŽILAC NAJS: Ukoliko on želi time detaljnije da se bavi, bolje da idemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, da li ćete i dalje govoriti o tome?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja neću pominjati ime. Rekao sam vojnik "A". Ovo je spontano u citiranju rečeno, a možemo upotrebljavati vojnik "A". Da ne moramo da idemo na privatnu sednicu.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači, gospodine Miloševiću, što se tiče vojnika "A", znači nakon zakonskih predviđenih pet dana, pokreće se potraga, znači, morao sam da proverim ponovo da li je došao u kasarnu, ako nije došao u kasarnu, znači, u zakonskom roku pokrenuta je potraga za njim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To znači da je potraga pokrenuta, kako kažete pet dana pošto je ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

TUŽILAC NAJS: Privatnu sednicu, molim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Neću ga imenovati, gospodine Robinson. Nema potrebe da idemo na privatnu sednicu. Zvaću ga vojnik "A".

TUŽILAC NAJS: Pa, on upravo postiže ono šta želi tako što govori o nečemu o čemu se govorilo prošle nedelje. Za bilo koga za koga on ovo želi da uradi, on postiže isti rezultat. Ukoliko on želi da pokrene ovo pitanje to onda mora da bude na privatnoj sednici. ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Na koju to izjavu mislite?

TUŽILAC NAJS: Ali i to bi trebalo da se kaže na privatnoj sednici.

SUDIJA ROBINSON: U redu, idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, imamo još 15 minuta. Gde ste sada u vašem dodatnom ispitivanju?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Očigledno dodatno ispitivanje ne mogu da napravim kako sam ga zamislio jer gospodin Najs je jako mnogo ovoga citirao, ali evo, pokušaću da iskoristim bar tih 15 minuta. Pogledajte stranu 31 samo da pređemo preko nekoliko stvari, samo što je brže moguće, molim vas. Jeste našli vašu stranu 31?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše gore, "zabraniti," 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, deveti red. "Zabraniti," da li možete da pročitate?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše, pročitate?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Zabraniti," gospodine Miloševiću, piše, "zabraniti pljačkanje i iznošenje opreme iz civilnih kuća".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ajmo dalje, da vidimo šta vi sve ovde ukazujete. Pogledajte stranicu 41. Jeste li našli 41?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše ovde? "Otvaranje vatre ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Priprema oružja za dejstvo u noćnim ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, pa onda ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Otvaranje vatre samo na uočene ciljeve i u bljesak".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I spod toga: "Otvaranje vatre ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Po odobrenju komandanta".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A onda dalje, dana 5. jula 1998. godine, "službeni razgovor obavljen," šta ovde piše, pročitate samo na brzinu ovo.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Dana 5. jula 1998. godine u 21.00, obavljen je službeni razgovor sa vodnikom Kovačević Branislavom, a u vezi davanja

službenog pištolja vodniku I klase Avramović Dejanu i pucanju iz istog. Oko 19.30 po povratku sa spuštanja državne zastave ...

prevodioci: Molimo govornika da čita sporije.

SUDIJA ROBINSON: Čitajte sporije.

SVEDOK SEL: Znači, "dana 5. jula 1998. godine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ste pročitali. Dajte sledeći.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači, "oko 19.30, po povratku sa spuštanja državne zastave, vodnik Kovačević i vodnik I klase Avramović su se ispred komande logora opkladili u piće da vodnik I klase Avramović ne sme da puca iz pištolja. Avramović je uzeo pištolj od Kovačevića koji mi je dao i ubacio metak u cev i ispalio tri metka u vazduh". Znači, ispalio je tri metka u vazduh. "Ponašanje vodnika Kovačevića nije bilo u skladu sa situacijom i uslovima života na terenu. Istom mi je poznato da ne sme da daje službeno oružje drugom licu na upotrebu".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači vi obavljate razgovor što su se oni opkladili da ovaj ne sme da puca, a ovaj pucao u vazduh.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, to je moja zakonska obaveza kao njihovog komandira. Dužan sam da uzmem službenu izjavu i dostavim komandantu bataljona radi dalje nadležnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovaj kaže da je pucao iz opklade i da nije nikoga ugrozio i tako dalje. Dakle, takvu jednu, rekao bih bez ikakve posledice narušavanja discipline vi pravite čitav zapisnik.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, da, gospodine Miloševiću, to je obavezno u takvoj situaciji, bez obzira, jer to je logorska prostorija i tako mora da se preduzimaju mere.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pogledajte stranu 47 na čemu insistirate. To je 29. jul 1998. godine. "Disciplina vojnika ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Disciplina vojnika. Previše su opušteni. Strojevi, izgled". Znači da se poveća disciplina vojnika i da se poveća strojevi izgled što je normalno u logorskoj prostoriji da vojnici moraju da izgledaju kao vojnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogledajte stranicu 58, šta piše ovde odozdo, 1, 2, 3, 4, pet red koji je označen zvezdicama: "Zabranjen kontakt," šta piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Samo da vidim ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na stranici 58.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Zabranjen kontakt sa civilnim stanovništvom".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Idemo dalje. Sledeće, prevrnite samo stranu, to je na strani 60. Šta piše na dnu ovde. "Disciplinske mere ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači, "disciplinske mere protiv ovih vojnika koji su narušili unutrašnji red u logorskoj prostoriji pod hitno rešavati". Radi se o nedolsku na požarstvo ili na neizvršavanje onih osnovnih dužnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na strani 65, šta se kaže? Nagde u sredini. "Nedisciplinovane vojnike kazniti". Da li možete da pročitate?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, da, znači, stoji, "nedisciplinovane vojnike kazniti," znači, "sprečiti svaki vid nediscipline i narušavanja reda. A rešavati stimulativne mere prema vojnicima koji pozitivno izvršavaju svoje zadatke".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše na strani 116 u sredini ...

SUDIJA KVON: Samo jedan trenutak. Da li možemo da se vratimo na stranu 60, na onaj red koji je upravo pročitan. "Disciplinske mere". Recite nam šta stoju u prethodnom paragrafu, gospodine Sel? "Popović, Mišel, Kozarski". O čemu se tu radi?

SVEDOK SEL: Gospodine sudija, to znači, tu se radi o sledećem. Znači to je pod tri zvezdice stavljano. Znači, "referisanje, redovno referisanje komandantu bataljona, nagrade, kazne". Znači, moguće je da je Popović Srđan predložen za nagradu, Seregi Mišel isto za nagradu, Kozarski Darko za nagradu dok se disciplinske mere moraju hitno rešavati protiv nedisciplinovanih vojnika. Sad ne mogu tačno da se setim šta je u pitanju. Da li su disciplinske mere protiv njih ili stimulativne mere. Ali uglavnom radi se o tome o dodeli stimulativnih mera, odnosno disciplinskih mera za nerad.

SUDIJA KVON: Hvala vam. Možete da nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogledajte stranu 116, negde u sredini, "otvaranje vatre", šta piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, znači pod tri zvezdice isto. "Stalni zadaci, otvaranje vatre samo u siguran cilj".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta to znači?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači nikakvo otvaranje vatre nasumice i bespotrebno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a na 131. strani vi ste zapisali neki vanredni događaj, 131. "Ispaljen metak ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači, "ispaljen metak na stražarskom mestu, komandno-propusna stranica broj 3, proveriti sve vojnike ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Sel, morate da znatno usporite. Znatno.

SVEDOK SEL: Znači, "ispaljen metak na stražarskom mestu, KPS 3. Proveriti sve vojnike i saopštiti im moguće posledice po bezbednost drugog ljudstva".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dakle, svaki i najmanji propust vi zapisujete. Na strani 145, na dnu, "ponašanje vojnika," šta piše ovde dalje?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ovde, znači, stoji, "ponašanje vojnika i vojnički izgled, bez kompletne opreme, ne mogu da idu nigde". Mislim da se na to odnosi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A sledeći list na strani 147, kažete, "skrenuti pažnju na samom početku vojnicima".

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Skrenuti pažnju vojnicima na nošenje civilne odeće u logor". Znači, nije dozvoljeno nošenje civilne odeće niti delova civilne opreme na logorskoj prostoriji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogledajte stranu 168 i 169, vi govorite, to je 28. mart 1999. godine, 168. Prvi red, šta piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Prvi red, znači, "disciplinovati vojnike".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A šta piše u poslednja tri reda, odnosi se na 29. mart 1999. godine na ovoj istoj stranici?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Izvršiti ponovnu smotru opreme vojnika, tranzistori, vokmeni i kasetofoni". Podrazumeva se ako imaju vojnici kod sebe to pošto po Pravilu službe to ne smeju da imaju kod sebe, rok izvršenja do 8.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a onda dalje.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Zabranjen odlazak u prodavnicu i konzumiranje alkohola, zabranjen izlazak iz objekata sem iz krajnje nužde. Informisanje vojnika ...

prevodioci: Samo malo sporije, molim vas, zbog prevodilaca.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, gospodine Sel, zbog vašeg preklapanja upravo nismo čuli jedan deo u prevodu.

SVEDOK SEL: Znači, "zabranjen odlazak u prodavnicu i konzumiranje alkohola. Zabranjen izlazak iz objekata sem iz krajnje nužde, informisanje vojnika ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nema potrebe dalje. Nema potrebe. Pogledajte 1. april 1999. godine. Pod 2, "zabranjeno napuštanje", šta piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Pod brojem 2, "zabranjeno napuštanje logora, deci zabranjen ulaz kod vojnika i blizu motornih vozila". Znači, da je tu bilo još meštana i civila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A deca se interesuju za vozila.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, deca k'o deca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta dalje piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Oduzeti bombe, ručne raketne bacače i tromblonske mine od vojnika, drugi BK municije kod vojnika. Vozilom upravljaju samo vojnici-vozači, starešine ne".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači vojnici vozači mogu da upravljaju, starešine ne, dakle sve ove redovne ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Redovne aktivnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta piše na sledećoj strani kad prevrnete gore, u gornjem levom uglu. Posle, "spisak vojnika, kapa," i tako dalje i onda, "sprečiti," šta?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gde je to?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je 170, na samom vrhu "sprečiti".

SVEDOK SEL – ODGOVOR: 180, al' nema to kod mene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ima, to vam je, to vam je sledeća stranica posle ove, samo prevrnete list. I u gornjem levom uglu.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nema. Gornji levi ugao je "spisak vozila koja su oštećena ili uništena".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a ispod toga?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: "Sprečiti kriminal".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To sam hteo da vidimo šta piše tu. Šta se nalazi na 172. strani, ovo što ste ovde zapisali. "Upozorenje srpskim oružanim snagama"?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: To je, gospodine Miloševiću, jedan od letaka koje su NATO avini bacali znači bilo je više tih tipova letaka, ja ih imam ovde, ako treba mogu i da ga pročitam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali pročitajte ovo što ste vi zapisali u radnu beležnicu. To ste prepisali letak, je li tako?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta je pisalo na tom letku?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači, "upozorenje srpskim oružanim snagama. Vi ste na nišanu NATO-a. Prekinite vaše trenutne operacije i smesta se vratite u svoje garnizone. Ukoliko se ne povinujete ovom zahtevu, NATO će nastaviti da napada vašu jedinicu".

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ne možemo da radimo duže od 13.43 budući da će se u sudnici održati drugi pretres danas popodne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Evo sad ću da ja, još par pitanja postavim, pa ...

SUDIJA ROBINSON: Ne par, možda jedno samo. Da li imate još samo par pitanja kako biste završili dodatno ispitivanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, bilo bi nekorektno prema svedoku da ga zadržavam dalje, gospodine Robinson. Ja bih hteo da završim to dodatno ispitivanje danas, pa da ne bih ušao u "cajtnot", molim vas, želim da vam skrenem pažnju da je prošli put gospodin Najs na javnoj sednici citirajući da tako kažem neke njegove izjave iz sopstvenog transkripta rekao mnogo ružnih stvari o svedoku, a onda ste vi meni na privatnoj sednici omogućili da pokažem da taj svedok laže. Pa zato tražim od vas da se ta izjava izbaci iz spisa jer je potpuno neverodostojna.

SUDIJA ROBINSON: Natavite sa ispitivanjem. Postavite jedno do dva pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hajmo da vidimo samo još na strani 182 i 183. Šta ima ovde na strani 182, treći red odozdo, piše reč "kriminal" Na šta se to odnosi?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Samo ne mogu ja, pomozite mi da nađem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 182. strana, treći red odozdo.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači odnosi se na sprečavanje svake vrste kriminala u rejonu odbrane jedinice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Šta je, šta je na ovom, na sledećoj strani 183, znači desno. "Preleti aviona," pa onda šta dalje piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači, "preleti aviona, dejstvo NATO avijacije, održavanje veze, problemi sa cilnim stanovništvom, aktivnosti u jedinici, težište".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovde je dovedeno u pitanje da li su vojnici bili obavesteni i da li je vršena obuka u vezi sa poštovanjem pravila Međunarodnog ratnog prava. Vi ste pokazali pravilo za borce. Da li je svaki vaš vojnik imao to pravilo?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Svaki moj vojnik, gospodine Miloševiću, imao je to pravilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad su oni dobili ta pravila? Kad im je to uručeno?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ovo je uručemo znači 1998. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo ijednog vojnika koji nije dobio ta pravila da ih nosi sa sobom u obliku u kojem vi ih sad vi imate. U plastificiranoj foliji.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, koliko je meni poznato, moji vojnici su svi imali to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja očigledno ne mogu da pređem i ovu drugu... Pogledajte samo na drugoj ovoj, drugi list posle onog prebrojavanja dela, kod mene nema broja, ja mislim da je to 8 i 9 strane u ovoj drugoj ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: U drugoj beležnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Šta imate pod 1, pod 2 i pod 3, samo te tri stvari.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Pod 1 je, znači, opet, "preleti aviona, dejstva NATO avijacije, veza, problemi sa civilnim stanovništvom".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li su dejstva NATO avijacije povezana sa problemima civilnog stanovništva?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Jesu, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Usled napuštanja rejona, svojih kuća, prelazeći preko naših položaja otkrivaju naše položaje. Ili markiraju položaje, znači, postavljaju lokatore u blizini naših položaja. Zato sam i naveo taj problem u vezi sa civilnim stanovništvom koji markira naš položaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, prevrnite list, šta stoji u sredini leve strane, iznad ovog gde piše, "spisak čete". "Ne odgovarati na provokacije," je li tako piše?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Samo da vidim. To podrazumeva znači ne odgovarati na provokacije NATO avijacije u cilju sprečavanja otkrivanja položaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Prevrnite dve stranice, pa onda imate, "lični izgled starešina i vojnika, obrijani, podšišani, na odsustvo samo propisno odeveni," i tako dalje, šta piše dalje?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Samo da vidim. Koja je to stranica?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dva lista dalje od ovoga što smo malopre gledali, samo dva lista dalje. Prevrnite dva lista jer ovde se ne vide stranice.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Pod tim se podrazumeva, gospodine Miloševiću, znači održavnje redovne discipline i higijene kod vojnika i starešina. Znači, ne mogu da idu sa puštenim bradama, zna se kako propisno vojnik izgleda i kako ide na odsustvo. Znači, pored borbenih dejstva i dejstva NATO agresora na našu zemlju, vojnici su išli redovno kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda dalje, "bez mog znanja ne može niko bilo gde da ide," a onda, "da se ne otvara vatra bespotrebno bilo gde". Da li to piše ovde?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači bez mog znanja ne može niko u komandu, znači, odnosi se na napuštanje rejona odbrane i navodnog odlaska u komandu. "Bespotrebno otvaranje vatre, ne, već samo siguran cilj".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada imate u vezi sa onim, na strani 23, vi imate slučaj da je neko, neko pio alkohol. Šta piše na stranici 22 pri dnu. "Dana 21. maja 1999. godine," nije važno ime ...

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Znači toga dana imao sam vojnika koji je bio u garu i konzumirao je veću količinu alkohola i u pijanom stanju pokušao da sebi nanese povredu, pa sam preduzeo mere i sprečio da to uradi. I obavio razgovor sa njim. I tog vojnika, znači, kad mi je izneo problema koje je imao, pustio sam sutradan kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, on je imao neke probleme u porodici.

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ja sam hteo da vam omogućim da završite danas sa dodatnim ispitivanjem, ali već smo, evo, ušli u vreme predviđeno za popodnevnu raspravu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neću zadržavati svedoka. Samo jedno još pitanje. Da li, jeste pročitali ponovo ovu vašu radnu beležnicu?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, nisam je čitao, pa ima sigurno jedno sedam godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li je sad pročitali kad ste je dobili?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Ne, jer nisam imao. Jedino sam čitao sad one izvode kako ste tražili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ - PITANJE: Pa, dobro, ali iz toga što ste pročitali, iz toga što je gospodin Najš citirao, da li imate jedan jedini zapis koji potvrđuje tvrdnje gospodina Najša?

SVEDOK SEL – ODGOVOR: Nema nijedan zapis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, potukovniče Sel. Završio sam, gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Miloševiću. Gospodine Najš, hteli ste nešto da kažete?

TUŽILAC NAJS: Tri stvari. Prvo, mislim da se svedok osvrnuo na neke strane koje nisu prevedene. Možda bismo mogli da prevedemo te strane ili bi možda Pretresno veće moglo da obeleži ovaj dokument u svrhu identifikacije dok ne dobijemo prevod svih strana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, gospodine Robinson. Mogu li ja ...

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Smatram da bi trebalo celu beležnicu uvesti, jer se samo tako može da vidi kompletni kontekst. I da se vidi da zaista nema nijedne jedine stvari koju gospodin Najš tvrdi.

SUDIJA ROBINSON: U redu, prihvata se čitava beležnica, obeležava se u identifikacione svrhe dok ne dobijemo prevod.

TUŽILAC NAJS: Drugo, osim ako se ne budu iznosili neki negativni komentari vezano za neke moje greške, ja kada sam govorio o zasedi u vezi sa vojnikom "D", evo podsetila me je gospođica Tromp (Tromp), a ja se nisam ispravio, radilo se o zasedi ljudi koji su napuštali teritoriju, a ne koji su dolazili. Dakle, hteo sam da to bude jasno. Treće, pred Pretresnim većem je podnet jedan podnesak i mi bismo hteli da se taj podnesak reši pre pauze, a radi se o tome, odnosno, Pretresno veće bi trebalo da zna da Srbija i Crna Gora nisu ispunile zahtev da po nalogu od prošle nedelje za dostavu dokumenata i ukoliko se to ne bude rešilo pre Božićnih praznika onda će proći jako puno vremena pre nego što dobijemo sva ova dokumenta koja su od velike vrednosti i zbog toga bismo vas zamolili da razmotrite da se to ipak reši.

SUDIJA ROBINSON: Da, ali to je zahtev koji se ulaže dosta kasno.

TUŽILAC NAJS: Pa, sad ne znam da li je dosta kasno, ali alternativa je bila da zatražim vreme danas pre podne, a znao sam da će to biti dosta problematično, a radi se o tome da se naš podnesak nadovezuje na ono što je sudija Bonomi rekao prošle nedelje i zbog toga bismo mi zamolili da vi to ipak razmotrite što je pre moguće.

SUDIJA ROBINSON: Što se tiče onog dokumenta pod pseudonimima, to treba da se prihvati pod pečatom.

TUŽILAC NAJS: Da, biće pod pečatom 539.

SUDIJA ROBINSON: Drago mi je da kažem da ćemo nastaviti sa raspravom u ovom postupku u ponedeljak 23. januara. Udovoljili smo zahtevu za dodatno vreme koji je podneo gospodin Milošević u vezi sa tim da mu se dodeli dodatno vreme za odmor. On bi trebalo tako da iskoristi to vreme. Gospodine Sel, vi ste završili sa svedočenjem i hvala vam što ste došli pred Sud da svedočite. Sada možete da idete. Završili smo s radom.